

maj 2013

Pacifik 2013

Hawaii

1. maj 2013, sreda

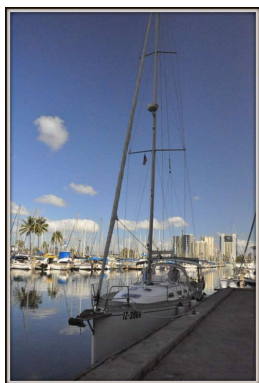
Waikiki, Oahu - Papohaku, Molokai

Praznik dela. Zgodaj je treba vstati in se odpeljati v Ala Wai harbor, miljo proč. Potem pa Vesna do customsov, jaz čuvam barko na loading pieru. Samo pol ure smeva biti tukaj zvezana. No, nikogar ni na spregled in tudi slabe tri ure je bilo tako v redu. Toliko je namreč Vesna potrebovala, da se vrne. Urejena dežela, tele ZDA. Danes ni bilo Lee Ann in si oblast zakonodajo spet malo drugače predstavlja (roko na srce, Lee Ann si jo napačno, vendar za nas najbolj ugodno). Najprej vprašanje, zakaj sploh smo prišli, saj vam vendar ne bi bilo treba, saj že imate clearance iz Oahuja. Po clearance za Maui vendar, oni je bil za Kauai. Aha, potem pa plačajte. To pa ne, smo že Lee Ann plačali. In potem se začnejo neskončne telefoniade in preverjanje in razpravljanje, kdo ima prav. Lee Ann ali današnja posadka. No, na koncu le dobimo papirje. Mi ja in oni ne (tistih, zelenih). Res urejena dežela, kjer se točno ve, kaj je zakon. Dežela z najmanj spremembami zakonov na svetu. Itak. Samo, da so naj.

Potem pa ven. Že tako sva pozna za dobrih 50 milj oddaljeno lukko na Molokaju. Ko pa se dvigne veter v nos in naju nosi na jug, je opcija otok Lanai. Oboje pri tem vetru ponoči, Molokai še posebej. In sidrišče za 4 barke sredi reefa res ni nekaj kar si neskončno želim iskati sredi vetrovne noči. Vendar imava nekaj sreče. Pasati očitno še niso povsem stabilni in imava med 1 in 5 Bf iz vseh možnih vzhodnih strani. V povprečju torej v nos, dejansko pa smer precej niha. Na pol poti tako v skoraj bonaci prižgem motor in nekako trajbam proti Papohaku roadstedu na Molokaju. Šanse so, da prispeva še podnevi. Kasneje se veter dvigne (pravzaprav se dvigne večkrat, ker večkrat vmes tudi crkne), vendar na robu možnega le orcava in se vsaj približno v pravi smeri približujeva novemu cilju. Na koncu se izkaže, da uspešno. Ob šestih zvečer že kurim roštilj! Vmes spet vidiva delfine in kite. In leteče ribe. Ni kaj, spet smo na morju.

Žal (ali pa na veselje) tukaj naša SIM kartica ne dela in sva brez interneta. Vesna sicer trmasto vztraja, da bi kje ukradla kakšen net, ki ga lovi, vendar neuspešno. Ugane celo geslo za dostop, vendar je signal na žalost preslab. Imnarsat pa tudi še ni aktiven. Kako čudovito!

Sidrana sva pred edinim hotelom na otoku. Otoku, za katerega v reklamnem gradivu preboreva, da sme biti najvišja zgradba visoka največ toliko, kot so visoke okoliške palme. Preveriva in res. Tudi tukaj je tako. Že od daleč je resort videtia prijetno. Je pa res, da so (uvožene) palme neverjetno visoke. Najbolj ruralen izmed Havajskih otokov z vsega 7600 prebivalci je tudi najbolj ohranil prvotno prebivalstvo. Polovica prebivalcev je potomcev Polinezijcev. Hmmm... v Francoski Polineziji, je bilo 99% Polinezijcev (vsi, minus žandarji), pa se s tem niso posebej hvalili.

Mala privezana v Ala Wai harborju

park ob Ala wai harborju

počitek dobro dene na sprehodu

Ala wai harbor, v ozadju stolpnice - downtown

za deskarje je tukaj raj ... na fotki deskarka v elementu

to je pa več skupin navdušencev, ki se bodo učili deskanja

zvečer sva se sidrala pred resortom - hiše niso višje od palm

tudi domačini imajo nizke hiše med drevesi

2. maj 2013, četrtek

Čudovito jutro, vendar na obali toliko surfarskega vala, da z dingijem nimava niti teoretičnih čans. No, na obalo sicer lahko surfava, samo nazaj pa ne prideva več. Pa malo pogučava in na pot. Tretjino bo prijetne, ko bova plula v vetrovni senci Molokaja, potem pa orcanje. Se sproti odločiva za cilj. Molokai ali Lanai. No, vreme naju preseneti. Pravzaprav je presenetilo vremenarje, midva sva samo napovedi brala. Najprej ploha v bonaci, da lepo opere barko, potem pa vetrovi pod 3 Bf iz vseh smeri. 16 milj proti napovedanemu vetru se zdi tako otročje lahko. In tudi je, dokler veter le ne prebere, kaj so napisali vremenoslovci. Samo zadnje 4 milje sva se borila z vetrom in valom, samo zadnjo šestino poti, pa je bilo za Malo to tako naporno, kot 1000 normalnih milj. In zame tudi, ko sem ročno krmaril med valovi. Veter se je iz benignega namreč v minuti dvignil na krepih 6 Bf in kot tak vstrajal do pristanka.

Sidrišče je na srečo prazno in morje za reefom ravno kot ogledalo. Še vetra je neprimerno manj. Kakšna razlika v primerjavi z morjem, ki je samo sto ali dvesto metrov stran. Okoli naju prijetno veslajo domačini, kot da vetra nikjer ni. Neverjetno, idlično, pomirjujoče.

Papohaku, Molokai - Kaunakakai, Molokai

Vendar vse ne more biti kot v sanjah, saj bi bila potem to pravljica. Motor na dingiju ne vžge. Ne vžge in pika. Ne pomaga niti generalka na vplinjaču, niti nova svečka. Niti nov bencin. No, hmmm..., bencin je še iz Grenade. Deset litrov sva skurila v enem letu, prav veliko res ne žre najin malček. Prav hitro pa tudi ne vozi. Mail za pomoč prijateljem je edina opcija. Na obalo ne moreva. Ok, lahko bi šla, če bi veslala proti vetru. Bojim se pa, da ni skoraj nobenih šans, da živi tukaj kak majstor, ki popravlja outboarde. Zadeve za servisiranje se pošilja na Oahu.

pristanišče v kraju Kaunakakai

bolj malo jadrnic je na privezu, pa še to delujejo bolj kot stalni

pogled na reef

ribiči lovijo kar na reefu

kapitan se mora na žalost ponovno ukvarjati z motorjem

3. maj 2013, petek

Kaunakakai, Molokai

Kar nekaj nasvetov sem dobil za popravilo motorja, zato rečem še nekaj, na kar bi lahko že sam pomislil. To bi le moral vedeti, to je del splošne izobrazbe. Pa nisem vedel, hic! Test, ali svečka daje iskro, namreč. Ne daje. Aha, v tem grmu torej tiči zajec! Ampak, ono z želiranim gorivom tudi ni kar tako, prepričan sem.

Kakorkoli, Vesna pokliče harbormastra in takoj se najde prostor za Malo na pomolu. Odlično! Priveževa se, Vesna se pozanima za rentiča, jaz pa vzamem kuverto pri harbormasterjevem offisu, izračunam, koliko smo dolžni (čisto enostavno je, število dni x dolžina barke x tip priveza x cena + število posadke x število dni x cena), vstavim denar v kuverto in vse skupaj vržem v nabiralnik. Simpl. Simpl je tudi najti rentiča. Pri Alamu na letališču jih nimajo, drugega ponudnika ni. Ni? O, je, je! Tina's borow-a-car. Tina nama posodi avto za 25 zelencev na dan. Temu se tukaj reče, da posodi. Posodi bi lahko prevedel v "renta brez računa". Najcenejši najem avtomobila za en dan v najini karieri. Simpl. Je pa to tipični ameriški avto, star je 20 let, je brez klime, ima ročni menjalnik, šipe na vinče, dvoje vrat, vendar z varnostnimi pasovi z motornim pogonom in avtomatičnim zapenjanjem, ko se zaprejo vrata. Ford Festiva.

In se odpeljeva. Najprej po plin. Pa (spet) ne bo nič. No, pa drugič. Potem pa naokoli po otoku. Glavno mesto me je očaralo. Vasica z glavno ulico, ki je dolga nekaj sto metrov ima levo in desno trgovine in lokale. Kot bi se vrnil pol stoletja v zgodovino. Ali pa, kot bi se vozil nekje po Arizoni in se ustavil v kateri izmed nepomembnih vasi ob poti. Kakšna razlika v primerjavi z Oahujem, pa tudi drugimi otoki! No, lokali so više-manje čiken-šit, vendar lokalni. Nobene franšize. Za ta-velike je to očitno nezanimiv (beri: premajhen) trg.

Danes se peljeva na vzhod. Do konca ceste, ki se konča v lepi, divji in popolnoma nenaseljeni, kakih pet milj dolgi dolini, ki jo začneja 250 metrski slap in končuje izliv rečice v morje. Lepo, zelo lepo. Vmes se voziva skozi redko poseljeno deželo, kjer kraljujejo pamfleti proti turizmu. Razumljivo. Najbolj mi je v oči padel napis nad vhodom v turistični urad, kjer sem prvič v življenju videl (uradno, seveda, neuradno je to itak vsakomur jasno) besedno zvezo "Visitor Industry". Ali pa tabla pred lepo plažo, skrito za reefom "No Aloha 4 Cruise Ships". Ja, če to, kar sva od otoka videla do sedaj, primerjam z Oahujem, jih popolnoma razumem.

Domorodci so naju opozorili, da je vsak petek popoldne v enem izmed redkih hotelov na otoku hula ples in lokalna muzika. In dobra hrana. Bremza in dol s ceste direkt v to oštarijo. Vendar, napaka! Plesalka (ki odpleše en sam ples) je pol mlajša kot je povprečna starost gostov, pa še vedno (skoraj) starejša od naju. Glavni muskontar je edini v bendu, ki je ozvočen. Ostalih pet ali šest sedi za mizo, pije pijačo in malo pobrenkava po ukulelah. Slišati jih skoraj ni. No, roko na srce, tudi igranja šefa ni skoraj nič slišat. Razlog v tem primeru pa ni v ozvočenju. Mojster skoraj nič ne igra. Le (počasi) čveka. Kdo ima rojstni dan? Kdo karkoli praznuje? Od kod si ti in od kod je oni? Razumljivo, da potem zmanjka časa za špilanje. V eni uri sem naštel vsega šest komadov (od tega samo štiri havajske, pa še ti so bili v stilu Grka Zorbe, če bi bili v Grčiji). Piko na i negativni oceni pa je naredila hrana. To, da je bil celo mahi mahi bolj kot ne zanič bi še prenesel. Da je bil pa v hotelski restavraciji ob bazenu serviran na plastičnem krožniku in s plastičnim priborom, znajo pa res narediti samo Američani.

Zapustiva prizorišče skoncentrirane turistične industrije tega otoka in se odpraviva na lokalno prireditel. Hula festival je te dni in jasno, da ga ne smeva zamuditi. Tudi nekaj turistov naju (hudiča, Slovenščina, ki pozna dvojino - pa ne morem zamegliti podatka o številu) je na prireditvi. Na začetku so sicer nezanimive govorance (vse je namenjeno le lokalcem), potem pa nekaj gospa le odšpila in nekaj punc zapleše. Lepo! Najlepše pa je na koncu, ko zapleše tudi neverjetno vitalna 87 letna gospa, učiteljica hule. V Ko Olini bi za predstavo kule (ok, vključno z bife večerjo) plačala 260 dolarjev. In ko sem malo preveril na netu, so bile za povrh še porazne kritike. Je že lepše tako, vsaj vem (no, vsaj mislim), da je pristno.

Še na drink bi skočila, pa sva spet pred nerešljivo nalogo. Nobenega barčka ni, ki bil zvečer odprt za popljudkat pive pred spanjem. Skoraj tako kot v Francoski Polineziji. Ma, kaj bo to stalnica vseh pacifiških otokov? Najdeva sicer en lokal z živo muziko (terasa tanc stil), kjer je zame prehrupno, pa tudi prosto mizo bi težko našla. Najde pa Vesna zato takoj znanke iz pristanišča, pol Hravtico in pol Avstrijko. Selo!

glavna ulica Kaunakakai mesta

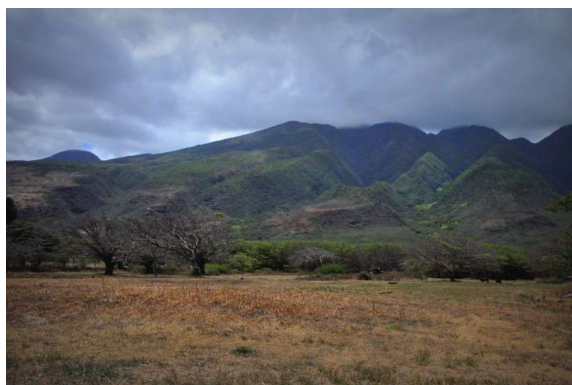
kupila sem si sladoled z okusom vijoličnega sladkega krompirja ... no, tudi jezik sem imela na koncu vijoličen

Visitor industry

avto, ki nama ga je posodila Tina je Ford Festiva, točno 20 let je stara in dobro nama je služila

pokrajina skozi katero sva se ta dan vozila je bila bolj revna z drevesi, zemlja pa tudi tukaj zelo rdeča

manjši ranč na poti

zaliv s pogledom na večjo skalo

v ozadju otok Maui

kanjon Halawa izredno zelen, na koncu kanjona pa slap, vendar predaleč, da bi se kaj videlo na fotografiji

del glasbenikov, ki so igrali in plesali v hotelu - zelo zdolgočaseni

taki in podobni protesti proti turizmu se pojavljajo po otoku - in prav imajo !

predstavitve hula plesa: zgodovina in nekaj plesa; največ aplavza si je zaslužila s plesom 87 letna hula plesalka

4. maj 2013, sobota

Kaunakakai, Molokai

Za zajtrk šraufam motor outborda. Premerim vso električno, kill switch je v redu, tuljava mi tudi izgleda dobro, vendar iskre na svečki ni. Ali pa ne znam prav pogledat. Res je, da sem po poklicu samo električar in da se na te stvari sigurno ne spoznam najbolje. Sestavim nazaj in potegnem vrvico. Malo nakaže, kot da bi hotel vžgati, dvakrat, trikrat se sam zavrti in potem omaga. Ok, tuljava izgleda v redu, verjetno je res kriv bencin. Ko ga nafutram z novim, bom bolj pameten. Manjana.

Zajtrk. Libro "roast porka chinese style" pojem. Odlično je! Saj, kako pa naj bi bilo. Za tem kumštim izrazom se namreč skriva ohlajen pečen odojek! Še dobro, da je bil v trgovini zavrt v celofan, sicer ne bi nikoli uganil, kakšna kitajska hrana bi to lahko bila. Potem pa naokoli. Najprej v Molokai muzej. Nategunac. Ampak, saj sem si sam kriv. Kaj sploh rinem v muzeje v Združenih Državah. Itak nimajo zgodovine. Potem je na sporedu mirador. Pogled na polotok, kjer je bila kolonija gobavcev. Z višine pol kilometra. Z najvišjega klifa na svetu, jasno! No, ne glede na naj-naj neumnost, pogled je veličasten. In potem na področje tapuja. Kamen v obliki falusa je bil svet (tapu) v davnih verovanjih. Vesna pripomni, da ne verjame, da je kaj takega lahko delo narave, da je sigurno umetno delo človeških rok. Hmmm... če pogledam v svoje hlače, se nekako ne bi mogel najbolj strinjati z definicijo "umetno delo človeških rok". No, če dama tako misli...

Sledi ne-vem-katera-že pražarna (najboljše) kave (na svetu). Ampak, tako slabo (filter) kavo ne vem, kdaj sem nazadnje pil. In potem - končno. Vrhunec dneva. Festival hule in domače obrti (vključno s hrano). Za uvod in zaključek poslušava njihove Oberkrajnerje. No, če si z drugega konca sveta, so tudi Oberkrajnerji zanimivi. Aloha Hawaii in podobne viže, zapete ob spremljavi kitar in ukulel. No vmes sta dve uri hule. Čiste hule. Predstave plesnih skupin. Nekaj ženskih, nekaj moških in nekaj mešanih. Plesi Polinezijcev opisujejo zgodbe. Mite, legende in bajke. Kot mešanica baleta in opere v naši civilizaciji. Pripovedovajka ali pripovedovalec najprej razloži celo zgodbo v angleščini in nato jo skupaj s plesalci zapoje še v Polinezijski. Lepo, poučno in zanimivo za oči. Če bi le še plesalke bile luštne, bi bil pa sploh super. Ali pa plesalci, dodaja Vesna. In ko tako stojiva in gledava bogato kulturno polinezijsko dediščino, me kar malo pri srcu stisne, kaj smo jim naredili Evropejci. Uničili smo čudovito kulturo. Če so danes največja grožnja svetu računalniški virusi, so bilo dvesto let nazaj krščanski misionarji. Prav na enak destruktivni način so se širili. Po celem svetu so se razpasli in sistematično uničevali kulturne lepote v zameno za enega samega (maščevalnega) boga. Največja katastrofa polpretekle človeške zgodovine, primerljiva le še s podobno agresijo, ki jo še vedno izvajajo čistilci istega boga in njegovega preroka Mohameda. Škoda, res škoda, da ima tudi v veri sulica prednost pred intelektom. In kar nismo uspeli uničiti evropejci, zelo

uspešno delajo sledilci strica Sama. Njihov (ne)odnos do te kulture je grozljiv. Zafnan do skrajnosti, samo da odprejo usta. Ko bi vsaj govorili samo angleško. Tako pa, če se le da, uprabljajo besedi aloha in mahalo in namesto "thank you very much" spakedrajo "big mahalo". Vsaj mahalo nui bi rekli, če nič drugega, (toliko še midva znava polinezijsčine). Še najbolje bi bilo pa, da bi bili tiho in od sramu pogledali v tla. Sicer pa... saj se indijancem v ZDA tudi ne godi nič bolje. No, pa pustimo osebna razmišljanja, občutki na prireditvi ob poslušanju in gledanju starih zgodb so bili čudoviti. In to je edino kar šteje.

Potem pa naprej. Za naju ni počitka (če imava rentiča, pardon borovca). Spotoma vidiva še "Avon v vsako polinezijsko vas". Za intermezzo. Kdo je že rekel, da Avon ni player? Pojma nima! In na plažo, kjer sva bila sidrana prvi dan. Veliko posestev z dvorci na obali, vmes tu in tam public access to the beach. Za vsak okus nekaj. Od plaže ob laguni tipa Ko Olina, do več kilometrskih rajskih sipin. Čudovito! in skoraj prazno. Skoraj prazno, ker je vikend, med tednom je bilo (preverjeno) popolnoma prazno. Še v resort skočiva na pivo (ki ga ne dobiva) in si spotoma ogledava cenik vil ob morju. Tistih, ki so na prodaj, jasno. In tistih, ki so cenejše od treh milijonov dolarjev. Ni jih veliko.

Zvečer pa na jazz koncert v edino oštarijo na otoku, kjer se da v miru popiti pивce. Med mlajšimi gosti sva, če ne kar najmlajša. Vendar, šok. Pozitivno presenečenje. Prvič, odkar sva na Havajih, dobro jeva in še bolje pije. Tudi cena je korektna. Za šest pivov in še malo (za enega niso imeli pravega kozarca, pa so takoj prinesli še enega gratis, preden sem sploh uspel protestirat) sva plačala 15 dolarjev. Običajna cena za dva piva! In to ob zelo dobrem razpoloženskem jazzu. Aja, elektrika za filanje računalnikov (vzrok, da sva sploh šla na večerjo) je bila zastoj...

v muzeju razstavljen porodni stol katerega so uporabljale le kraljice

Kalaupapa - nacionalni park zaprtega tipa

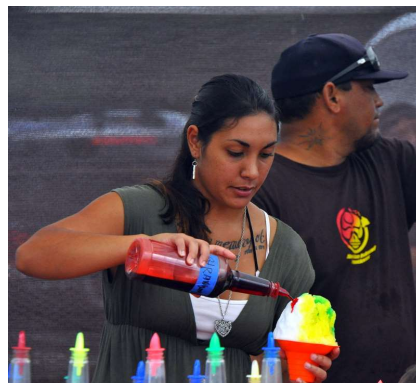
Kalaupapa-naselje v katerem živijo bolniki z boleznijo Hansen-gobavost-sicer ozdravljeni, vendar ostajajo rajši v svojem svetu enakih

Phallic rock - kaj pa vem, če je to lahko le igra narave ?

bodoča hula plesalka-smisel že ima in plesala je kar nekaj časa

prodaja zmrzline živahnih barv ... to ravno nisem nikoli razumela zakaj bi kupovala zmrznjeno vodo?

hula plesalke

moški in ženske v plesu

vasica kjer ni bilo videti žive duše

tudi za neljubitelje peščenih plaž se najde prostor

peščenih plaž veliko z zelo malo obiskovalci

cesta je asfaltirana normalno...sčasoma je postal asfalt tak kot je zemlja naokoli

5. maj 2013, nedelja

Kaunakakai, Molokai

Nedelja. Deževna nedelja. Spet se trudim z motorjem in spet sem neuspešen. Toliko nasvetov, kot sem dobil, da bi rešil zadevo, nisem še nikoli. Pa vseeno nič ne pomaga. Malo še odmeditirava, Vesna skoči po diesel in dan je mimo. Še na muziko in pivo v (sedaj že preverjen) lokal. Spet so naju presenetili, tokrat nama častijo hrano. In pivo je še vedno po tri dolarje za pinto. Zanimivo. Pravzaprav je to edini lokal na otoku (fastfudi in hotelska restavracija ne štejejo) in bi lahko cene nabili ravno kolikor bi hoteli. Pa jih niso. Nasprotno, tako price performance dobro ni bilo do sedaj še nikjer na Havajih.

pa še nekaj fotk od včeraj : nekaj mladih deklet je pa le bilo luštnih

igranje in ples

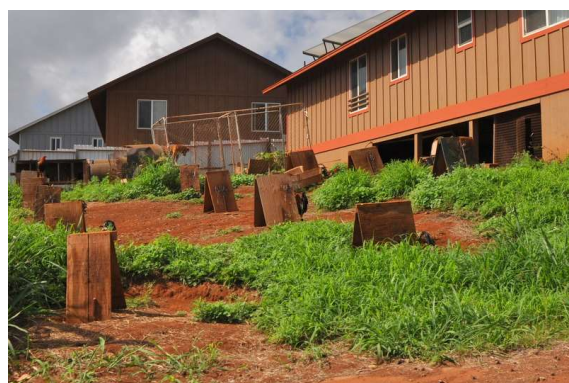
tukaj je bila bolj bojovita zgodba

tudi na nogah so imele venčke iz palminih listov

Avon v vsako vas :) sedaj bi mi pa lahko že kaj plačali za tak marketing :)

vsak petelin ima svojo streho nad glavo; in to nisem videla prvič na tem otoku

hiše niso višje od palm ... :)

no pa gremo plesati :)

6. maj 2013, ponedeljek

Kaunakakai, Molokai - Maalaea, Maui

Vstaneva, popijeva kavo, prižgeva net in - ne dela. Ah ja, spet poje satelit. In potem ven. Grev na Maui. Sicer nimava potrdila za privez, pa bova naredila po sistemu "tu smo, vaši smo". In prideva pred Lahaina na Mauiu in imava spet 4G in pokličeva in nama lepo povedo "tu ste, naši niste". Hmm... kaj pa sedaj? Boje so pol ure veslanja do dingi pontona. Saj nisem blesav! Pa se (ponovno) spravim šraufat outboard. Zlatko mi je dal še zadnji nasvet - ne glej iskre, primi za svečko. In primem. In nikoli več ne bom, prisežem! Torej elektriko motor ima, edino uplinjač je še ostal kot možen vzrok. Itak nimam kaj bolj pokvariti, kot je že, zato pogumno razstavim vse do zadnjega vijaka. in piham in žokam in pucam. Če bo po vsem tem to še sploh kdaj delalo... No, sestavim ga kot velik, logično. Vaja dela mojstra. Tako sem že stiren, da ga sredi noči v popolni temi, na pet metrskega valu v nekaj sekundah na pamet sestavim z eno roko. Tolikokrat sem ga že razšraufal in spet sešraufal. Upam le, da ne bo potrebno menjati vijakov zaradi obrabe navojev. In potem potegnem za vrstico in ... pa on pali! I to iz prve. Pali! P-A-L-I !

Ampak. Sedaj imava tudi že privez v sosednji luki, Maalaea (a-ji so bili očitno na razprodaji, ko so si izmišljali ime tega kraja) je od Lahaine oddaljena 12 milj. Prepozna bova, mojstri pristaniški delajo samo do štirih, za stranke do treh. Pa se zapeljeva kar v Lahaina do harbormastra. Parkiram na fuel dock, Vesna pa na hitro naredi prijavo za sosednjo luko. To pomeni tričetrt ure. Je morala počakati, da je tajnica šla med službo po otroka v šolo in se tudi uspešno vrnila, ker šef pristanišča pač ne ve, kje so formularji. Imava pa številko priveza, kamor se lahko priveževa v Maalaeai. 70.

Malo čez peto sva v Maalaeai, nikjer nikogar, le na enem koncu sta dva človeka. Uer-s-sevanti? se dereva, Pa sta ravno na sedemdesetki. Super, jih pobarava za pomoč. Pa ni potrebna le pomoč, tudi ene štrike je treba razvezat, da sploh lahko pristaneva. Barke so zaradi mrtvega morja v luki vezane navzkriž in počez. Ni šans, da bi pristala, če nama ne bi kdo pokazal številke in razvezal štrike. Tokrat sva imela več sreče, kot pameti.

Testiram motor. Tudi v vodi dela. Pa ga prižigam, ugašam, še malo šraufam, vrnem staro svečko, ... pa še kar dela. Neverjeten je. Spet in spet probavam in vedno dela. Kot Singerica. No, če je pa tako, potem pa na pивce. Spet najdeva lokalček s pogledom na marino, z živo muziko in točenim pivom. In ribs. Teh je še več, kot včeraj, pa naročim polovično porcijo (half rack). Komaj jih pojem, pa mi jih Vesna izdatno pomaga, čeprav tudi njenih škampov ni bilo malo. Počasi mi postaja jasno, zakaj vsi zapuščajo oštarijo z dogi-begi v rokah. Vsak drugi dan hodijo na večerjo, bolj pogosto enostavno ni potrebe. Le midva, požrešneža, pojeva vse. Ampak jutri bova zato spet smela na večerjo, yeees!

Maui med plovbo

reef sredi pristanišča...hmmm..

trofeje v pristanišču niso le ribji repi temveč tudi rogovje :)

7. maj 2013, torek

Maalaea, Maui

Mala Warf. Kako lepo ime. Še lepše bi bilo, če bi bila lahko naša Mala tukaj tudi privezana. Škoda, da ni bilo možno in da sva semkaj morala priromat z avtom. Pa vseeno, ko tako zvečer sedim v Hard Rock Cafeju na obali Lahaine, skoraj nasproti Mala Warfa, poslušam glasbo svoje mladosti in opazujem surfarje, kako v sončnem zahodu jahajo valove, začnem razumeti kaj pomeni povprečnemu Američanu Elvisov stavek "Dreams Come True in Blue Hawaii". Ob pivu in legendarnih hardrockcafejevskih rebrcih je svet res lepši. Moda tudi sanjski. Še posadka v oštariji je kot iz sanj. Sanj? Morda. Le, da je za take sanje bolj primeren naziv - mora. Kelner ima kakih 30-40 cm visok greben zelenih las na sicer obriti glavi, obupno nafarihana kelnerica pa drede preko riti. Drug svet, ni kaj. No, zato pa ob večerji poslušam in gledam Pink Floyd, kar tudi ni za zanemariti.

Lahajna je bila nekoč središče kitolovcev z vsem, kar sodi k temu, od lokalov s hrano in pijačo do takih s prijateljicami noči. Nekaj časa je bila tudi prestolnica Havajev. Dokler to ni postal Honolulu. Sedaj je prestolnica turizma na Mauiu. In svetovna prestolnica galerij, dodajam sam. Toliko galerij na kupu, kot tukaj, nisem videl še nikjer. Ulica ob obali je zelo prijazna in od vseh krajev, kar sva jih obiskala na tem otočju, še najbolj spominja na nam domače rive v Mediteranu. Suvenirdržinje nudijo vse živo, izbira je res bogata v primerjavi s tistim, kar sem videl do sedaj. Tudi majica z zanimivim tekstom okoli religije je bila v izložitvi. Vsaj kakih deset različnih religij je naštetih in za vsako je napisano osnovno geslo, ki jo lepo opisuje. Vse je na temo sranja. In tako reče predstavnik ene religije "What a shit", druge "Where is shit", musliman na primer "Let's blow up that shit" in tako naprej do ateista, ki pravi "There is no shit". Kot vrhunec pride pa Rastafarianec (to so oni od Boba z Jamajce) z geslom "Let's smoke that shit".

Po sprehodu je ura že pozna in treba bo domov. Za posledek na koncu nisva niti plačala parkinga. Na izstopu iz garažne hiše, ko portirju Vesna pomoli listič za plačilo, ji ta samo reče, Ou-ju-uork-hir-đst-go. In odpre rampo. In gremo. Le kako je pomislil, da delamo tukaj? Morda naju je tako ocenil, ko je videl s kakšnim avtomobilom se voziva...

Avto smo rezervirali že včeraj. Stari rentiči so poceni, za vožnjo po otoku nama je pa res vseeno, kako izgleda avto (posebej, če imava zato zastoj parking). In Vesna gre najprej po avto, jaz počakam na customse. Pripeljejo se oni do nas in treba nam k njim. Lepo. In za nameček naredimo še clear-in in clear-out. Za tri dni naprej. Nou-proublem. In ravno, ko odidejo, pride Vesna. Avto je malo obšlesan, dela pa kot urica. Ta je vsaj avtomatik s klimo, čeprav ima ročne varnostne pasove...

Cilj številka ena je Haleakala narodni park. Vulkan, 3055 m visok hrib, ki je bruhal nazadnje pred nekaj stoletji. Vrh je nad oblaki, na samem vrhu je parking, malo pod njim pa observatorij za spremljanje satelitov. Vojaška zadeva. Ne morem kaj, da se ne bi nasmehnil. Spomin mi takoj seže slabih 20 let nazaj, ko smo bili na Pikes Peak v skalnem gorovju v Coloradu (preko 4000 m visokem hribu), kjer sem prvič v življenju videl, kako se gredo Američani hribolazenje. Tudi tam je bil najbolj pomemben prostor rezerviran za (huge) parking. Planinski dom je bil nižje na hribu. In konec koncev je bilo tudi na Mauna Kei na Big Islandu podobno. Kakorkoli, sedaj vem, da je Luna nad oblaki. Preverjeno. Samo, da smo se prebili skozi meglice, že smo bili na Luni. Rdeče, črne, rjave in zelene kamnine se menjavajo v čudovitem pejzažu. In spet moram priznati, narodne parke imajo v Združenih Državah res enkratno poštimate. Svaka njima čast!

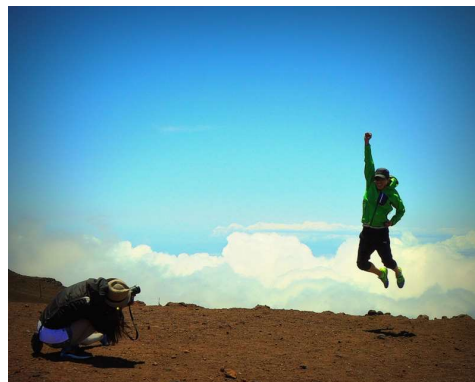
Potem pa še malo naokoli po podeželju. Tukaj je turistično naravnana vsaka vasica in tak je tudi historic town. Le da mi nekako ne paše na Havaje. V Nevado, Arizono ali Novo Mehiko neprimerno bolj. Hekako mi predstava mesta s salooni, pred katere se priveže konje ne paše sem. Kavbojci z ukulelo v roki? In sinjorita, ki pleše kulo? Hmmm... Ampak, tako hočejo turisti in tako jim je dežela predstavljena. Nekaj malega tudi pojeva v italijanski restavraciji. In spet se moram ugrizniti v jezik, tudi tukaj je bila hrana čisto spodobna. Ne ravno vrhunska kulinarika, v primerjavi s sojinimi polpeti, čikenšitom ali pohanimi osli, ki prevladujejo sicer, pa naravnost odlična. Res se ne bi pa upal vstopiti v oštarijo preko

ceste. Tam je pisalo Indian and Mediterranean food. Kako to paše skupaj si lahko predstvaljajo le Američani.

Še luko in samo mesto Kahului si ogledava, podaljšava 4G internet (ne vem, zakaj se nikjer v trgovinah ne čaka, pri mobilnih operaterjih povsod po svetu pa je bil že čudeš, če sem vse skupaj končal prej kot v pol ure), in smer Lahaina. Najin super-truper telefon naju vodi. Ko mu napišem, da sem lačen, me pobara, če ne bi morda za večerjo jedla ribsov v Hard Rock Cafeju in ker sva oba takoj za to, naju do tja še lepo vodi preko pol otoka. In jaz sem še do nedavnega prisegal na telefone za penzion paket, cepec.

Haleakala

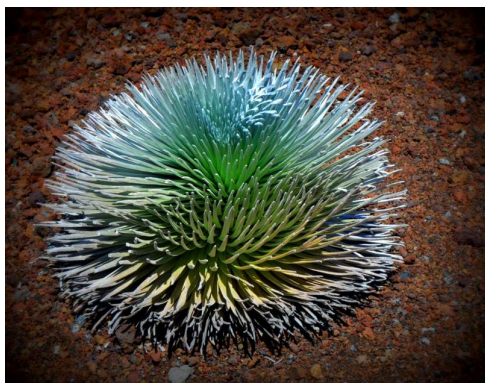
na vsak način je hotel biti višje od oblakov na fotki

3055m visoko smo bili; sem kar čutila težke noge in glavo

ko so se oblaki malce razkadili je bil pogled fantastičen

srebrniki ... redki so videti še v naravi

pa še ena z vrha "lune"

oštarija v Paia - mediterantsko-indijska ... zanimiva kombinacija

kelner v hard rock cafe

tradicionalno v HRC reberca

Lahaina by day

Lahaina by night

pa še rožce izpod volkana za lahko noč

8. maj 2013, sreda

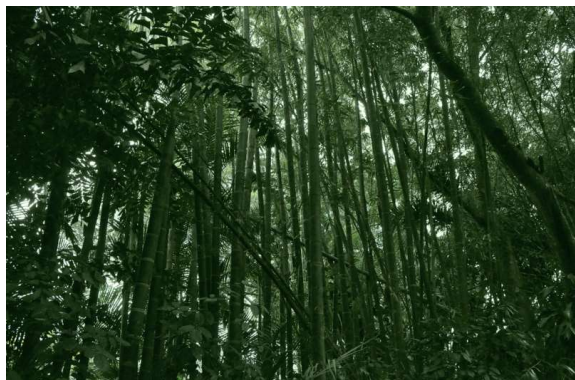
Maalaea, Maui

Še en dan za turizem. Danes je na vrsti vzhodni del otoka. 50 milj, od tega vsaj polovica izredno ozke in vijugaste ceste. Deset milj za en avto širokega makedama, vklesanega v previsne stene nad morjem. Adrenalinsko. Posebej, ko se je potrebno srečati. Pa je bilo vredno!

Severnovzhodni del Mauia je popolni odklop. Tropski pragozd. Vozimo se med ogromnimi drevesi, bambusnimi gozdovi, preko bučečih rek in pod slapovi. Cesta do Hane, tako zelo hvaljena, je res vredna vožnje. Naporna, a poplača ves vložen trud. Vmes je nekaj zanimivosti, množica razglednih točk in veliko postajališč, ki spet vsaj malo spominjajo na nam bolj domačo Evropo. Ugotavljava, da je skoraj tako, kot če bi se vozila po Madeiri. Le tunelov ni, cesta je prvinsko vijugasta in mostovi so vsi po vrsti široki le za en avto. Predvsem pa pri oštarijah ni nobene franšizne, same domače birtije. Tudi Hana sama je izredno prijetna. Nekaj manjših hotelčkov, vsi s hišicami v parku. Prijetne gostilnice in predvsem nobene gužve. In v današnjem vremenu, ko je bonaca, je tudi pristanišče (ki je sicer direktno na udaru pasatnih valov) popolnoma mirno in izredno vabljivo. Čudovit zaliv sredi tropskega gozda.

Tudi v nadaljevanju poti je še nekaj gozda ki se konča z mejo Haleakala narodnega parka. Potem je konec z vegetacijo. Kot bi odrezal. Južni del otoka je popolnoma gol in na mnogih mestih še trava komaj uspeva in le z veliko domišljije prekriva pobočje, kjer lava nazadnje tekla pred dobrimi 220 leti. Tukaj skoraj ni žvljenja. Niti rastlinskega in živalskega, niti človeškega. Dva popolnoma različna obraza istega otoka. Le visok vulkanski hrib je vmes in klima je diametralna, na privetni strani je tropski gozd, na nasprotni strani pa puščava. Saj imajo vsi visoki otoki, ki ležijo v pasatnem pasu tako klimo, vendar tako izrazite razlike nisem opazil še nikjer.

In ker imava danes še avto, še malo šopinga. Vesna kupuje hrano, jaz v Home Depotu kupim še piksno olja za teak. Vsaj pol cenejše je, kot v West Marine. Davek na navtiko, jasno. In zvečer še na večerjo (ve se kam) in dneva je konec.

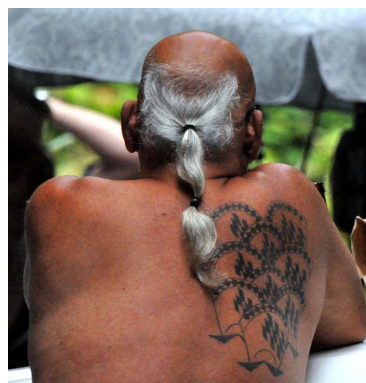
Cesta do Hane ... bambusovi nepregledni gozdovi

tam kjer je rodovitna zemlja so tudi njive...tukaj kombinacija njiv in črne plaže

mestece ali vasica Hana v ozadju

važno, da ima tatoo

na poti do Hane je bilo veliko slapov; večina se jih je kopala, čeprav temperatura te vode ni bila ravno po mojem okusu

kot bi odrezal: od pragozda do puščave; le kaj jedo te krave?

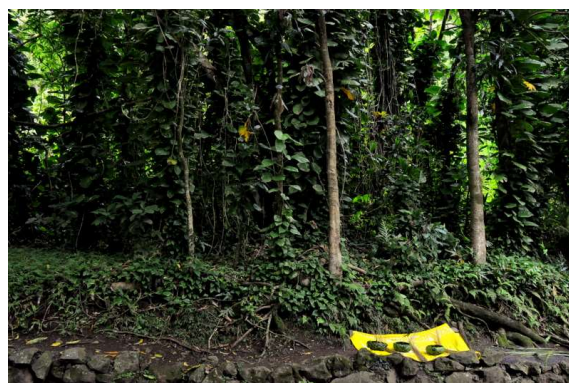
kanjon: barve so neverjetne !

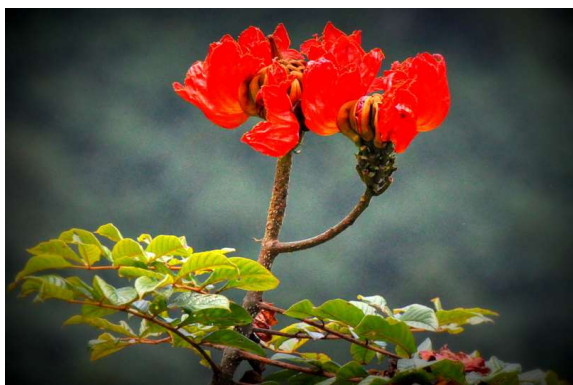
živahne barve bornega drevesja

zelo veliko dreves sem videla s cvetovi vijolične barve

tudi košarice so bile tukaj ročno izdelane...in ne samo made in china

tudi tukaj ogromno wiliwili dreves ...

prikaz zgrajene hiše za namen trgovine, skladišča

9. maj 2013, četrtek

Maalaea, Maui

Vesna vrne avto, jaz medtem preflintam pisarno iz "4G mode" na "satelite mode". In ko je vse končano je ura popoldne. Danes še ne greva. Dve možnosti imava, podaljšanje priveza v luki ali pa sidranje pred lukjo. Pa grem strumno do harbourmastra v pogajanja za dodatni dan. Prva punca me sploh ne razume. Sprašuje, kdaj bi radi prišli. Zmotil sem jo (v zaprti pisarni) verjetno sredi izredno pomembnega opravila. Pa pride druga, ki toliko razume, da mora poklicati kolega. In kolega pride in razume (končno). On nam je tudi pripravil prvi privez. Samo mora preveriti, če je kaj prosto. In gre. Kreten, jasno, da je prosto, če ne drugje, tu kjer smo sedaj. Ampak, naj vestno opravi svoje birokratsko poslanstvo. Sedaj sem pred okencem že deset minut. Zunaj, na soncu. Oni so notri, pod klimo. In silno morajo delati, izgleda, ker kar precej čakam. Pa se mojster vrne s formularji. Je našel prostor. Tam, kjer smo sedaj. Zanimivo, zanimivo... Naslednjih deset minut mine v izpolnjevanju silno potrebnih podatkov (ki jih itak že ima, saj točno tak papir smo že izpolnili, le datum je bil drug). Ampak. Prav vseh pa tudi pri najboljši veri ne znam vnesti. Dekliški priimek prababice v tretjem kolenu po stričevi strani, recimo. In oddam nepopolno izpolnjene papirje. Vmes počakam, da se nekdo meni za stalni privez. Pol ure sončenja je mimo, ko se za mojim hrbtom nekdo zadere Hej-ajm-tokin-tu-ju! Uf, očitno je to namenjeno meni. Kaj, da

počnem tukaj? Teta ima čvarke na rami. Pa še četrtič ponižno razložim, da bi samo za en dan podaljšal, če se seveda da. In ji pod nos pomolim papirje, da imam prostor samo do danes. Je-ju-ken-stej. In se obrne in hoče oditi. Ampak, povem, to sem se itak že zmenil, mi že urejajo papirje. Pa se teta razkuri, kdo da sem, da delam papirje, če je ona rekla, da lahko ostanem in nič ne plačam. Judont-nid-pejprs. In še doda, da se nimajo časa ukvarjati z enim turistom za en dan. So polno zaposleni (to sem opazil) in da je ona šef in tako kot bo rekla, tako tudi bo. Pika. Pirijod-andrstend? Uf, to pa je šefica harbormasterica. Samo "Ich habe gesprochen, haugh" ji še manjka do popolnega imidža. No, pa ne žnjarim več in se raje ponižno poberem. In ne plačam nič. Niti tistih par dolarjev ne, kolikor sicer stane privez na dan. Proti taki dami se res ne morem boriti. Ona je ablast, to je jasno kot beli dan. Ne Združene Države, ne, ona je tista, ki vlada. Ona pač ni uradnica, ona je vladarica. Ah, ja... Banana birokracija.

In ker smo prišparali pet dolarjev za privez, jih bomo pač zpravili drugje. Hočeva v nov akvarij, tik nad marino je. Pa si premisliva, ker od naju pričakujejo kot protiuslugo natančno 51 dolarjev za vstopnino. Saj vendar nismo v Costa Rici! Se sploh zavedajo, koliko pivov dobiva za ta denar! Vesna se hoče nekaj glihat, da je ura tri popoldne in kje je happy hour, pa, če ga ni, da ne bi kupila celodnevne karte, ampak urno (urnih, jasno, nimajo). Pa ji mirno povedo, da je zadeva majhna in si bova prej kot v eni uri itak vse ogledala, tudi če bova še tako temeljito gledala. 51 dolarjev na uro? V eni uri ni šans da oba skupaj spijeva toliko piva, pa če sva še tako žejna!

In greva na pivo. V nobel oštarijo se spraviva in vseeno - tukaj poznajo izraz happy hour. Pijača in hrana je po polovični ceni do šestih zvečer. In tako nekaj pomeziva (in potem dvakrat še repetejava). Pa popijeva tudi kakšno pivce ali dva ali ... sedem in sva tam skoraj tri ure, pa je še vedno ceneje, kot akvarij. Pa na klepet z domačimi in prijatelji preko neta. To pa v sosednj lokal, da malo zamenjava okolje. Povezave preko Skypa in Viberja s Slovenijo so kot bi govoril s sosedom, z Novo Kaledonijo pa malo šepajo. A se vseeno lahko zmenimo vse pomembne stvari.

Pacifik 2013

Pacifik

10. maj 2013, petek

Hawaii - Kiribati (1. dan)

Z zoro vstaneva. Net nama ne dela več, ponoči je kvota preminula. Zato le popijeva kavico, se odveževa in že sva na poti proti jugu. Veter se dvigne v prijetnih 4 Bf polkrme. Za Mauijem in Big Islandom gre sicer malo počivat, drugače pa naju vztrajno vozi s spodobno hitrostjo. Proti dvema vozlova toka, ki malo pokvari veselje. Pa saj se nama nikamor ne mudi. Je pa zato vala še vedno malo, bonace zadnjega tedna so pustile sledove tudi na morju. Torej, smer 190, Kiribati, prihajava.

Sonce zahaja, ko nama iz obzorja izginjajo tudi havajski otoki. Premišlujem, kakšen je splošni vtis o Havajih. Pozitiven, vsekakor. Klima je tukaj prečudovita. Tako prijetne klime nisva imela še nikjer. Idealnih 25 stopinj podnevi in ponoči, nad vodo in pod vodo. In zelo veliko sonca v turističnih (suhih) predelih. Narava na določenih koncih je tudi čudovita, večinoma pa je bolj ali ne grd krš v stilu Kornatov. No, privetrni deli otokov so bujno poraščeni in to je lepo. Seveda nikakor ne smem pozabiti čudovito urejenih narodnih parkov, prirejenih za prav vsakogar. Disabled persons access je tukaj vseprisoten. Nikjer na svetu ni tega toliko. Zlaganost ali skrb države za svoje državljane? Naj vsak presodi sam.

Ljudje, ljudje so pa Američani. Tu ni dileme. Zlagano prijazni, plehki, dolgočasni. Še tisto malo, kar je ostalo staroselcev, ki še niso zmešani z belimi, je privzelo dvolično krščansko moralo, pozabilo na svoje korenine in se skupaj z belimi in rumenimi udinjajo za dnevni zaslužek Stricu Samu. Bedno. Na Molokaiu je bilo sicer malo manj izrazito, pa še vedno vseprisotno. In kar je najhuje, mislijo, da živijo dobro. Ne vem, ampak meni Polinezijci nekako ne pašejo v kalup potrošniške družbe. In potem še družbeni absurdi. Ko gledam folklorno skupino, so poleg nekaj polinezijk tudi belke in japonke. Čeprav so zelo lepo plesale, morda celo najbolje, enostavno ne pašejo tja in pika.

Tudi na svoj jezik so pozabili, še med sabo komunicirajo angleško. Ko sva nekoč nekoga pobarala, če zna polinezijsko, nama je s čudenjem od kod tako vprašanje, lepo odgovoril, da ne. Zakaj pa bi? Nikoli se je ni učil in tudi starši govorijo samo angleško. Saj, praktična je angleščina, s tem se strinjam, materni jezik je pa le materni jezik in tega bi morali gojiti. In potem pride do neumnosti, kot je "big mahalo" in pa povsod uporabljana beseda aloha. Dve besedi sem še zaznal v uporabi in sicer na večerjih: wahine in kane, dame in gospodje. Z obveznimi angleškimi podnapisi. Smešno. In napis na prometnem znaku "Keike on play", otroci na cesti, po naše. Bolje, da sploh ne bi bilo nič, kot pa tako kot je. V posmeh domačinom in v razmislek obiskovalcem.

Le eden izmed otokov je v popolni privatni lasti in tja tujec ne more. Ne sme. Tam je, baje, vse drugače. Tam živijo samo domačini in tam se goji polinezijščina in tam se cedi med in mleko. Baje. In ko smo že pri privatnih otokih, omenjeni Niihau

ni edini. Tudi Lanai je skoraj v celoti v privatni lasti. In tudi drugod je tega ogromno. Vsa ta zemljišča krasijo prečudovite table z napisi v stilu "Keep away!" in dopisom "Tresspassers will be prosecuted!". Ali še kaj hujšega, recimo "Dogs on duty". Plaže so po zakonu sicer v državni lasti, vendar marsikje do plaže ni možno drugače, kot po vodi. Vsa zemlja v zaledju je v privatni lasti in dostopa do morja enostavno ni. Ja, tudi to so Havaji.

Vendar, za povprečnega turista so Havaji še vedno dopustniška meka. Vse je organizirano in urejeno kot se šika. Hoteli so na ameriškem nivoju, locirani večinoma na suhih delih otokov in obdani z umetno gojenim razstlinjem, ki je tudi vsak večer vestno zalivano. Tako je okolica vseeno prijetna za oko. Izletov, kjer se da potrošiti denar je veliko. Od potapljanja do helikopterskih ogledov narave. In vse vmes. Trajajo od ure do celega dne. Izbira je tako rekoč popolna. Shopping je vseprisoten, trgovin z res bogato izbiro za vsakogar je ogromno. Cene so na splošno precej višje, kot na celini, vidi se, da so večinski kupci nekritični turisti. Na dopustu pač ni škoda denarja. Last but not least, kot bi se reklo v tukajšnji polinezijščini, moram poudariti odlično delujoči internet. To je za naju zelo pomembno in kar malo s strahom se odpravlja nazaj v Francosko Polinezijo.

še zadnji pogled na Maui

11. maj 2013, sobota

Hawaii - Kiribati (2. dan)

Ta nesrečni tok mi nažira živce. Proti severu teče s preko dvema vozlova, mi trajbamo pa na jug. Že od včeraj zvečer je tako. Ko sem ponoči v zavtrju otoka moral motorirati, sem imel SOG celo pod 3 vozle. Danes celo podvomim v instrumente (verjamem, da imam toliko občutka da ocenim hitrost, ko pogledam v morje, a vendar), spremenim smer in plujem proti zahodu, instrumenti vstrajo pri svojem. Tok je proti severu 2,5 vozla. Zvijem jadra in zavijem točno proti severu. SOG je fantastičnih 9 vozlov, izračunani tok tak, kot prej. Ok, instrumenti so v redu. Ni druge, kot da se s tem dejstvom sprijaznim. Pa se težko. Do večera, ko se tok le obrne, in se začne obnašati tako, kot piše v knjigi, vsaj enkrat na uro preverjam situacijo. In sem potem lahko slabe volje še naprej. No, zvečer le zaplujemo v severno ekvatorialni tok, ki ga imamo okoli pol vozla proti zahodu. Ali povedano drugače, heading je za deset stopinj bolj proti zahodu, kot bearing. Hitrost po vodi pa skoraj enaka tisto, ki jomizmeri GPS. Tudi veter je sedaj, ko nismo več v senci Big Islanda, lepo konstanten; 4 Bf rahle polkrme, broad reach bi djali Angleži.

Že večkrat sem slišal klice na pomoč, ki jih posreduje ameriška obalna straža na 16. kanalu VHF. Pravzaprav, skoraj dnevno. Vedno so bili pomoči potrebni daleč, tokrat je bilo relativno blizu. Slabih 60 milj za nami, športni ribiči, trije na krovu, vdor vode. Malo celo razmišljam, da bi se obrnil, pa mislim, da ni potrebe, le 20 milj so od obale in morda še dodatnih toliko od hitrega in velikega gliserja Coast Guarda v Koni. V uri bodo pri njih. Klic, ki ga sicer ponavljajo vsake pol ure, so ponovili le še dvakrat, očitno so zadevo uredili. Me je pa presenetilo, koliko je takih klicev. Včeraj, recimo, je bil klic 35 čoveljske jadrnice, ki je izgubila kontrolo nad krmilom in jo je neslo proti reefu severno od Oaha, nekaj dni prej se je 40 čoveljski barki pokvaril motor v prelivu med Big Islandom in Mauijem, da omenim samo zadnje. Plovil na morju pa skoraj ni videti. Če odštejem nekaj deset čarter bark, ki prevažajo potapljače in se vsak dan vračajo v matično luk, jih vse skupaj preštejem na prste ene roke. Z Malo vred.

12. maj 2013, nedelja

Hawaii - Kiribati (3. dan)

Pasati so se malo okrepili, okoli 5 Bf vleče. Predvsem pa se je okrepil val. Z boka je in od časa do časa Malo pošteno premakne. Čez dan je narastel na preko dva metra. Ko tako stojim v cockpitu, in moje oči so na približno dveh metrih nad morjem, mi občasno horizont izgine, vidim le še najbližji val. Takrat vem, da sem v valni dolini in da je valni vrh višji od

dveh metrov. Kljub temu pa nas bočni val ne ustavlja in lepo se približujemo Kiribatom. Pristanek predvidevam v petek.

In ravno, ko to pišem, me prebliskne! Kako sem le mogel biti tak kreten? Pri 150 miljah na dan imava plovbe za 7 dni in tako sem planiral odhod. V petek. In prihod tudi v petek, da uradniki še delajo. Zjutraj sva šla, tako da imava nekaj ur rezerve (ki sva jih sicer že skurila, ko sva se pretepala s tistim zopni tokom pod Havaji, a vseeno kaže, da ne bo zamude). Po vremenu sem se obnašal. V petek je začelo vleči, prej so bile bonace. In do Tabuaerana bova imela ves čas veter. Do sem vse lepo in prav. Vrag se skriva v podrobnostih. Pozabil sem na eno samo majčkeno malenkost. Tisto, ki je Vernovega junaka rešila, da je svet obšel v 80 dneh in ki bo mene morda stala čakanja do ponedeljka. Razen če se me uradniki ne usmilijo in odprejo pisarne med vikendom. Malenkost, ki jo nekdo, ki živi realativno blizu Greenwicha, sicer teoretično pozna, izkušenj s to raboto pa nima in hitro razmišlja napačno. Tej malenkosti se reče - datumska meja. Kiribati je ("ti" se v Gilbertijščini bere kot "s", torej se ime države izgovarja Kiribas) država, dolga 2400 milj in logično leži v istem datumskem pasu. Gilbertovi otoki z glavnim mestom Tarawo ga določajo, Tabuaeran, kot eden najbolj vzhodnih otokov je zato UTC-14. Ura je enaka, kot v Honoluluju ali v Papeeteju, le datum je drugi. Najin teden plovbe bo imel tokrat 8 dni. Hic!

13. maj 2013, ponedeljek

Hawaii - Kiribati (4. dan)

Ponoči je bilo veliko vetra in predvsem veliko bočnega vala. Močno naju je rolalo. Da sem lahko mirno spal, sem jadra skrajšal na skoraj nič, kar je imelo jasno posledico na hitrosti. Pridelala sva izgubo. Spet in spet se kaže, da je 6 Bf skrajna meja za Malo. In ponoči je bilo večino časa okoli 6 Bf, torej tam nekje okoli 23 vozlov. Dan je mirnejši, za naslednjih 48 ur pa imava napovedanega spet več vetra. Še enkrat vse čestitke jadralcem, ki znajo v domači marinski restavraciji sočno razložiti kako enostavno so jadrali pri 30, 40 ali celo več vozlih vetra.

Dopoldne slišim nad sabo zvok letala in malo kasneje se 500 milj od prvega kopnega na 16. kanalu VHF oglasi ameriški coastguard. Iz tega letala se pogovarja z nekom, ki ga imenuje vessel in distress. Imena in ostalih podatkov ne pove. Pa ja ne spet! Toliko reševalnih klicev in akcij, kot v zadnjih dneh tukaj, nisem slišal celo življenje. Pravzaprav se niti ne spomnim, da bi kadarkoli pred Havaji sploh kakšnega ujel. Vsekakor je lepo vedeti, da je sredi te morske puščave tudi coastguard. Ta del Pacifika je njihovo interesno področje. Na pol poti med Havaji in Palmyro smo. Oboje je območje Združenih držav, čeprav morje vmes ni in ne more spadati pod njihove teritorialne vode. Na svojem in okoli svojega se očitno dobro potrudijo za kontrolo in zaščito.

14. maj 2013, torek

Hawaii - Kiribati (5. dan)

Vetra je dovolj, vala je preveč. Vala je itak vedno preveč. 6 Bf ga naredi trimetrskega in kadar ga je slučajno manj, sva že vesela. Jadrovja je zunaj kakšno četrtno, morda tretjino, pa sva vseeno preseгла normo za 10%. Pri prepluti poti, govorim.

Pri ulovu rib je zadeva z normo en malček drugačna. Limitni izračun ob pravih robnih pogojih kaže proti neskončnosti. Užaljen sem. Ne samo, da sem trnek, resda zarjavel, popraskan, oguljen in nasploh neugleden, vrgel v vodo, celo trikrat sem to naredil. V soboto, v nedeljo in včeraj. In to ne za običajne pol ure, ampak vsak dan za več ur! Od takrat, ko me je lakota opozorila, da je potrebno kaj pojesti za kosilo (logično, takrat se spomnim loviti ribe), pa do mraka. In nič. Čisto nič! Leteče ribe ne štejejo, da ne bi bilo pomote. Teh vsak dan zmečemo nazaj v morje kar nekaj. Ne jemo jih. Ne zaradi ukusa, cigutere ali česa še bolj grozovitega, ampak zaradi ribiškega ponosa. Ribe, ki sama skoči v mrežo pa že ne bom jedel!

Kakorkoli, po treh dneh dolgega nosu in skisnega nasmeška, ko sem zvečer pospravljaval vabo, danes iz samega ponosa sploh nisem hotel loviti in sem pri ladijskem kuharju kar vnaprej naročil "enostavno kosilo prosim, nič komplicirat" (da ne bi slučajno ona predlagala ribe). In sem dobil, kar sem naročil. Odurne ameriške klobase in kajlo doma spečenega kruha. Vseeno bolje, kot ona riba od včeraj, ki je potem ni bilo. Sicer se pa Vesna vedno drži pravila, da mora biti vsak dan vsaj en topel obrok, ne glede na razmere na morju. Tukaj ji ni para. Pravzaprav imava vsak dan najmanj dva topla obroka. Prvega običajno skuham jaz. Jutranjo kavico.

15. maj 2013, sredo

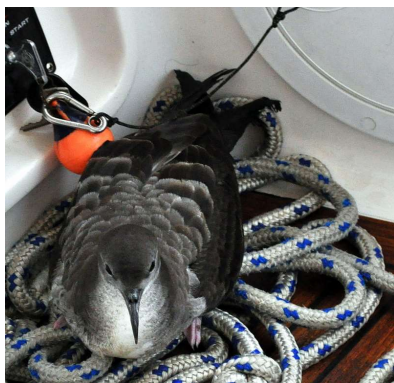
Hawaii - Kiribati (6. dan)

Vesna ni strašilo. Preverjeno. Ko dan prežene noč in mene iz (pre)tope postelje, se tako kot vedno sprehodim v kokpit. Takoj tudi ugotovim, da je vse pod kontrolo. Le da tokrat kontrole ne izvaja mašinka, ampak je mašinka sama pod kontrolo. Tako je, mašinka je nadzirana. Ko stopim iz kabine, namreč ugotovim, da nisva sama na barki. S seboj voziva

slepega potnika in ta nadzira naše instrumente. Jasno in najpomembneje - takoj zbudim Vesno in ona je v naslednjem trenutku tudi že na palubi. S fotičem v roki. Narod naš dokazuje hrani. Pa se ta slepi potnik sploh ne da motiti. Še v fotografiranju primerno pozo se naštima. Mirno kraljuje dalje v zadnjem desnem kotu in vrši popolni nadzor nad komandami motorja. Pa je foto sešn mimo in Vesna bi sedaj vseeno rada tega nesrečnega npričakovanega gosta spravila nazaj tja, od koder je prišel. V zrak. Najprej ga lepo nagovarja "ptiček pojdi, no, ptiček", potem je malo bolj energična in ga priganja s stavki v stilu "iššš". Pa nič. Obiskovalec si je očitno tukaj omislil svoj novi dom. Tudi kriljenje z rokami in mahanje s štriki ne pomaga. Nič. Ptič je odločen ostati in pika. Nič ga ne prestraši (beri prvi stavek). Nič, prav nič. Dokler. Dokler v glavni vlogi ne nastopi kapitan osebno (saj poznamo tisto: vse mora kapitan narediti sam). Kavelj za ribe pomaga vsiljivcu v trenutku dopovedati, da je vrag odnio šalu. Namen kavlja mu je očitno kristalno jasen. Kako tudi ne bi bil, saj je sam izvrsten ribič. Vsekakor boljši, kot midva...

Sicer je pa vetra še vedno za 4-6 Bf, nekoliko manj, kot je bilo sprva napovedanih. Tudi vala je manj in bolj od zadaj je, plovba je malenkost prijetnejša. Se je pa pooblačilo in ponoči sva že imela dež. Čez dan tudi. Počasi prihajava v doldrumse, ki se jim kumštno reče Inter Tropical Convegence Zone in imajo še bolj kumštno kratico ITCZ. Kak dan bi še morala imeti veter, potem bo pa vse bolj ali manj odvisno od trenutnega navdiha neviht v okolici. In počasi bova tudi zapustila severno ekvatorialni tok in se preselila v ekvatorialni protitok. Ta naju naj bi nosil proti vzhodu.

Med nevihto se vse dogaja, kdaj naj bi se? Na kratko: dež je kot tuš, moram se obleči, krajšati je potrebno, takrat se ujame riba in odtrga vabo, sesuje se avtopilot, odleti baby stay in na palubo prileti leteča riba. Vse skupaj v borih nekaj minutah. Intenzivno dogajanje sredi sicer lenobnega delovnika. Letečo ribo rešimo rutinsko, ono nesojeno na laksu tudi (imam občutek, da si Vesna kar malo oddahne), avtopilot resetiram in je spet v redu, baby stay pričvrstim nazaj, le varovalka je šla Zatakne se pa pri vabi. Namestim dve in obe skačeta iz vode (skoraj ulovim burnico, ki si je zadala za domačo nalogo uloviti plastično ribo). Tretja je v redu, vendar ne trese. Šele zadnja, ki sva jo kar tako za hec kupila v Honoluluju je, kot mora biti. In po desetih minutah zapoje rola. In tudi neha peti. Pa še enkrat je enako. In še enkrat. In še enkrat. Skoraj ne morem verjeti, da vse ribe po vrsti falijo trnke. To mora biti kaj drugega, a s tem se bom ukvarjal drugič. Nocoj je na vrsti peka kruha kar pomeni generator tri ure in pol. Ali z drugimi besedami ogledali si bomo dva celovečerca in spotoma naredili za poln bazen sladke vode. Tak je bil plan. Pa si namesto dveh ogledava le en triurni film. Atlas oblakov.

ilegalec na najini barki

16. maj 2013, četrtek

Hawaii - Kiribati (7. dan)

Doldrumsi. Vetra ni ali ga je preveč. Smer ni definirana. Edino, kar je konstantno, so nevihte. No, do Tabuarana je še dobrih sto milj, jutri dopoldne pristaneva. Bova pa motorirala, če bo potreba. Spet loviva ribe in spet v prve pol ure nič ne ujameva. Še dobro, da sem za zajtrk imel čilikonkarne. In pivo, ker ni bilo hladne koakakole. Itak je pa Keber od teh časovnih pasov in datumskih meja po moje že čisto zmeden in me sploh ne bo pogruntal.

Izobesiva Q zastavo. Kiribaške nimava, upam da jo lahko kje kupiva. Niso je imeli na zalogi v Islamoradi v Panami in je nimava. Kasneje je ni bilo več kje kupiti. No, po netu bi šlo, pa sva pozabila, ko sva bila v Honoluluju. V lokalni čendleriji so imeli pa samo ameriško in (zanimivo!) celo zbirko karibskih. Očitno Havajci množično odhajajo z barkami na Karibe. Proti vetru.

Vse v doldrumsih se dogaja v nevihti. Vedno. Tudi tokrat. Proti večeru je že. Skoraj bonaca je in že uro ali dve trajbava motor. Itak bi ga čez par ur morala zagnati zaradi generatorja, tako pa poleg generatorja goni še propeler. Vesna gleda

film, jaz se igram pedikerja. Leva noga je urejena, še pet minut in bo še desna. Vendar zadeva ni tako preprosta. Veter iz 2 Bf na 6 Bf se pojavi od nikoder v nobenem času. V prevodu to pomeni: iz polkrme v orco v nekaj sekundah. Pedikure je v trenutku konec zanimacija se skoncentrira okoli jadrovja. Temu sledi faza dva. Zapeljemo v barkoprалnico, najprej je na vrsti tuš. Vleče, uliva in na vrsti je faza tri. Rola zacinglja. Riba. Pa ravno sedaj, ah ja... Upočasnim barko in navijam laks. Sedaj imava novo kljuko in novo mrežo. Ne sme biti nobenih težav. No, mreža je nasedla investicija s prekratkim ročajem, to je po prvem poskusu postalo popolnoma jasno. Kljuka pa opravi svoje poslanstvo kot se šika. Pa saj ni bilo težko, okoli 7-8 kg težka tuna se je v agoniji z repom zapletla v laks in smo jo na barko pač potegnili ritensko. V taki pozi znam kljuko ribi zabiti v glavo celo jaz. Sicer pa sploh ne vem, zakaj se je reva borila, saj bi ji moralo biti vendar iz prve jasno da proti nam nima prav nobenih šans (a sem ribič, a?). Po lovu so na vrsti mesarska opravila. Kar seveda ne pomeni, da je nehalo deževati. Deževati je nehalo, ko so mesarska dela končana. Precizno nekaj sekund po tem, ko so bila končana. Logično, mar ne? Vendar moja desna noga še vedno ni urejena. Jutri imam tako pomembno srečanje z uradniki, sploh si ne morem predstavljati kako bo to zgledalo s samo eno urejeno nogo!

17. maj 2013, petek

Tabuaeran, Kiribati

Danes je dan, ki ga ni. Puf! Petka ni.

Ampak dan je, Sonce sveti, Zemlja se vrti. Čudno. Nekaj ne štima. Še včeraj sem bil star 19.227 dni, danes jih štejem 19.229. nekaj tu res ni v redu, zadeva mi smrdi. Ni fino, da se tako hitro staram. No, očitno tukaj pač teče življenje s tako hitrostjo. Čeprav, če pogledam ribiče na obali, se mi to ne zdi, ampak matematika je neusmiljena, bo že res. Ali pa... Potovanje skozi čas? To bo! Ampak, potovanje skozi čas s šestimi vzozli, močno pod svetlobno hitrostjo? Albert pravi, da to ne gre. Hmmm... Morda se pa moti? Morda je tale otoček v časovni luknji, črvovini časa ali čem še bolj komliciranim? Ali pa ima Mala vgrajen hiper pogon, le da jaz za to še ne vem? Tak, kot v Zvezdnih stezah? Hmmm... In morda so na tem izvenčasovnem otočku sredi oceana možna tudi drugačna čudesa, recimo perpetuum mobile? Bomo imeli potem vedno polne akumulatorje in hladno pivo? Ej, to bi bilo pa super! Hmmm... Kaj pa, če je to skrivnostni otok? Nekje sredi Pacifika bi moral biti. Legende ga omenjajo. Da ne govorim o pustolovskih romanih. Mogoče je pa resničen. Sva ga našla? Je tudi zaklad na njemu? Morda. Hmmm... Morda... Morda nas pa uradniki sploh ne spustijo v ta wunderwelt...

Kakorkoli, en dan v mojem življenju sicer pomeni le 2/54111, pa mi ni vseeno zanj. Nekaj bom moral stuhtati, da ga dobim nazaj. Še vedno sem, tudi tokrat bom. Premagati mislim naravo? Ne, nikakor ne! Zadevo bom začasno rešil povsem pragmatično. Iz Kiribasa bova odjadrala v Francosko Polinezijo.

18. maj 2013, sobota

Tabuaeran, Kiribati

Danes je sobota. Če bi živel v Sloveniji, bi mi bilo to popolnoma jasno, tukaj je pa zadeva en malček bolj triki. Vendar, danes je sobota. Preverjeno. Na koledarju. In danes sva pristala na Tabuaeranu, Kiribati. Odročen atol. Trikrat na leto jim ladja pripelje dobrine potrošniške družbe in to je več ali manj vse. Letalske povezave s Kiritimatijem ni več, a nisva razumela zakaj. Mislim, da zato, ker letališče, ki so ga zgradili Angleži pred Kiribaško osamosvojitvijo leta 1979 od takrat dalje nihče ni več vzdrževal. In letalo pač ne more pristati, če sredi piste rastejo palme. Vendar jih to ne moti, večni optimisti so. Letos, pravijo, bo dobro leto. Mala je že šesta barka, ki se je zasedrila v English Harbourju. Prva letos iz Havajev in prva nasploh iz Slovenije. Resno zato lahko računajo na obilne turistične dolarje.

Ni kaj, čas se je tukaj ustavil. Bolje rečeno, bi se ustavil, če ga srčni Melanezijci (tako je, tukaj živijo Melanezijci in ne Polinezijci) ne bi naravnali po - Mali. Kot je bila včasih železnica tista, po kateri so vaščani štimali domače ure, tako je v sodobnem svetu sejlin-vesel-mala tista, ki določa koliko je ura. Priplula sva točno po voznem redu. Točno in precizno! Vozni red pravi: tisoč milj na teden in midva sva jih natančno v tednu dni (to je: v klasičnem tednu, ki ima 168 ur, 0 minut in 0 sekund, da ne bi kdo slučajno pomešal s prestopnim tednim, kjer se vrine en dan med četrtkom in soboto zaradi datumske meje) preplula 999,6 milj DMG. Samo 4 kable zamude sva pridelala. Če navedem primerjavo, kar tendenciozni pisci vedno tako radi počnejo: to je približno toliko, kot če bi Adria na letu za München zamujala vsega skupaj eno sekundo. Ne vem ali je Adria sploh kdaj že uspelo pristati na sekundo natančno? Prepričan pa sem, da nihče ne štima ur po njihovem voznem redu. No, nama se je uspelo držati voznega reda. In za celotno pot 1071 milj DOW sva potrebovala natanko 7 dni, 5 ur in 30 minut. Vključno s plovbo v vetrni senci Havajev, skozi pas tišin in upočasnitvi tik pred ciljem, da sva v laguno vplula ob pravem času.

Sidrana sva dobro. Vplutje v laguno ni delalo prav nobenih težav, čeprav je otok na Navionicsovi karti namalan skoraj miljo narobe in (spet na Navionicsu) slack water zgrešen za dve uri in pol. Še dobro, da imam še dva druga programa za izračun bibavice in sta oba pokazala enak rezultat, a drugačen od Navionicsa. In smo pristali takrat, kot je prav, da se

izognemo 7,5 vozlom toka. Okolje je lepo, bujno, zeleno. No, z nekaj podrtijami (beri hišami) na obali. In ribiči ter otroci, ki se igrajo v topli in mirni lagunski vodi. Ravno tuhtava, da najprej nekaj pomeziva in popijeva, ko nama že mahajo in žvižgajo z obale. Uradniki. Lepo, torej bomo naredili klirens v soboto.

Pa dingija v vodo, motor nanj, spakirati vse dokumente in akcija. Pristaneva, se skobacava na pomol, si sežemo v roke in ... oni bi na barko. Trije. Plus midva. V najin dingi? Ah, ja... No, bomo šli v dveh turah. In gremo. Najprej midva in sanitarka. In se odpeljemo in pripeljemo ... skoraj do Male. Motor crknjot. Ah ja... Vesla v roko! Pa ne gre. Tok in veter sta premočna. Če tako vztrajamo gremo na obisk k Mimi na Novo Kaledonijo. Z dingijem. Plan B. Dokler se še da. Hitro na obalo in tam dami ven, jaz se ubadam z motorjem. Nekako spet začne delati in kaže, da bo delal. Pa gremo še enkrat. Do prve korale. Propeler je tokrat bolj pameten in prvi odneha. A-ja-ja-jaaaah! Dami spet ven, jaz odveslam na servisni ponton Male. In ker spet pametni najprej odneha: cela škvadra se pripelje z enim normalnim čolnom. Postopek clearanca se lahko končno začne.

Ne vem, če je še kateri policaj toliko pregledal naše pasoše in definitivno nikogar do sedaj niso zanimale najine zgodbe iz daljnih dežel. Melanezijce so. Še najbolj tista o Pitcairnu. No, prijetno smo čebljali in veliko so nama tudi oni povedali o njihovem otoku. Ko se uradni del konča, je na vrsti nadaljevanje. Ob pivu. No, le carinik in midva ga pijemo, ostali bi raje sokove. In namesto arašidov bi čokolado. Čokolado?! Kje hudiča ste našli čokolado? Najbližji približek, ki ga imava so Smartiji. Vesna jih da na mizo in - puf! Ko bi to vedel, bi jim pa z veseljem prinesel eno našo dobro staro Gorenjko, veliko čokolado z lešniki. Naslednjič bom, obljubim.

Pa vse skupaj tole s čokolado zame niti ni bil tako velik šok, kot podatek, da na otoku ni alkohola. Nou-alko-ajlend! Kadi se pa menda lahko po mili volji. Ko bi Mitka to vedela... Itak pa ji ne bi nič pomagalo, ker sem pa Matjaž ne bi hotel. In tudi meni tale zanikrni kos kopnega sredi morja sploh ni več tako lep, kot je bil še pred pol ure. In še interneta nimajo. Groza. Pa tako zavedni krščanarji so, da ob nedeljah le k maši hodijo in potem ležijo, jedo in pijejo (kaj že?)! Še pri Arabcih sem pivo lahko kupil (skoraj) povsod kjer sem hotel. Ko policaj vidi moj prestrašen in šokiran izraz na obrazu, me takoj potolaži of-korz-ju-ken-drink-on-jor-bout-ju-hev-slouveinieneinin-votevr-fleg. In carinik tudi lahko pije tukaj. Tudi več, kot le eno pivo. Prizna, da je to prvo pivo, odkar je prišel na otok (in drugo od kar je prišel na Malo, dodajam jaz). Revez...

Prijetni ljudje so, ne glede na čokolado in alkohol. Potem se odpravijo (s polnimi želodčki in vsak s po deset dolarčki v žepu za izredno naporen overtime job). Midva pa nad tuno. In po tuni pipica in ... ne, ni pivo, bambus je.

Jutri je nedelja. Prav misliti moram, da ne bom pozabil iti k maši, kot se za deželo, kjer ni alkohola vendar spodobi.

končno spet otok

veselo divjamo proti vhodu atola

da bi se sidrali zunaj pred atolom in šli z dinghijem na obalo, ni šans! plavali bi vsi trije: midva in dinghi

z majhnim katamaranom na drugo stran atola

bivša ladja kakih 50 m naprej od naju ... nič kaj prijeten občutek

otroci veselo skačejo s pomola

19. maj 2013, nedelja

Tabuaeran, Kiribati

Nisva šla k maši. Zato so naju pa vsi, prav vsi, domačini uspešno zastopali. Obala in vasica za njo je ob desetih dopoldan kot izumrla. Otok izgleda kot dan potem. Dan potem, ko so pred šestdesetimi (ali približno toliko) leti Angleži in za njimi še Američani v bližini tega tihomorskega raja testirali atomske bombe. Hja, nimajo samo Francozi svoje Mururoe. Pa se raje vrnimo v sedanost. To jutro še psi ne lajajo, petelinov pa itak ni slišati niti ob zori. Le zvon odmeva. Kaj res ne morejo ohraniti vsaj malo prvinskosti? Saj vendar nisem prišel v Dolenjske toplice!

Kakorkoli, zlekнем se v kokpit (ob nedeljah se ne dela, ne pozabit na to, Tonček!) in v roko spet vzamem odlično popotniško knjigo *Motnje v raju*. Napisal jo je Mare Cestnik. Ali je to ime ali morda psevdonim? Ime in priimek kar preveč spominjata na latinsko-slovensko kombinacijo, ki že sama od sebe opisuje popotnika. Ni pomembno, knjiga je dobra, pa naj bo avtor kdorkoli.

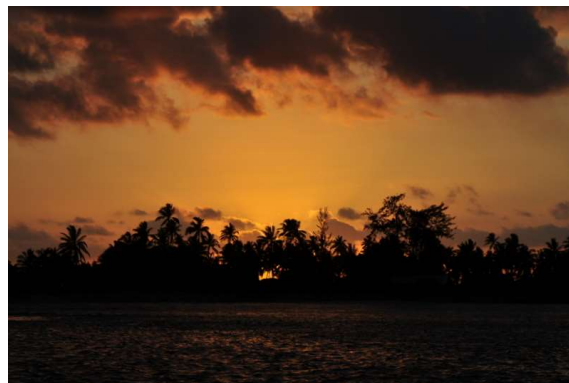
Ne berem dolgo, ko se mimo pripelje ferry (kaj ne vozi samo od ponedeljka do petka, kot so mi razložili oblastniki?). Special lunch, se mi zdi. Samo en potnik je in kolo. Oblečen je (potnik, ne kolo) v ta-gmašno obleko in s kravato. Kravato! Tukaj? Če to ni fajmošter, nič nočem. Samo on ima lahko toliko denarja, da se tako oblači in si privošči privaten prevoz. Da je res tako, dobim potrdilo popoldan, ko se ista kombinacija pelje z istim ferryjem še nazaj. Ja, na drugem otoku je tudi treba lepo pošlihtanim faranom pri maši razložiti kar jim pa gre.

Popoldan tudi vasica malo oživi in Vesna gre na plavanje na plažo (bela mivka, kokosove palme, svinjarija - tipična tihomorska idila). In na krajši sprehod. Motor na dingiju tokrat dela brez pripomb. Čudno, čudno. Čudno je tudi, da se ženske kopajo v krilu in majici in čudno je, da se na obali zbirajo samo fantje. Hmmm... Kaj me jutri čaka nov, še večji šok, kot včeraj? Kaj tudi puijsov ne jedo v tej orto-krščanski deželi? Malo me je strah, da res, še posebej, ko Vesna pove, da je videla enega na verigi pred hišo - popolnoma enaka scena, kot pri meni doma, ko sem bil še otrok. Le da smo mi imeli psa. In psos nismo jedli.

Še kičast sončni zahod in nedelje bo konec. Pred koncem še tuna v kokosovi omaki in velika skleda sveže solate. Bravo hladilnik in bravo ameriška industrija hrane! In predvsem bravo kemična industrija s svojimi Eji. Glavno da jemo zdravo!

ribiča pobirata ribe

pa ena kičasta z druge strani atola

20. maj 2013, ponedeljek

Tabuaeran, Kiribati

Danes ferry izgleda povsem drugače. Namesto enega potnika, se jih drenja 30 ali 40. Plus bicikli, mopedi in ostala krama. No, na najinem dingiju je običajna gužva, midva in nahrbtnik (nov, vaserdiht, z velikim napisom West Marine). Vasica, ki se jo z morja da samo slutiti je senzacija. Senzacija tudi zame, ki sem pričakoval odmaknjen otok. Še Kenija (podeželska Kenija, da ne bi bilo pomote) je bolj razvita. Hiše so na kolih. Hiše? Ja, če se nekaj kvadratnim metrom podesta na kolih brez sten (ni potrebe po oknih in vratih, fino, ne?) in streho iz palmovih vej reče hiša. Pohišstva ni. Namesto postelje je viseča mreža. In to ni filmsko mesto, ali še slabše, scena za turiste. To je realnost. Počutim se kot v živalskem vrtu, bolje rečeno safariju. Le da ne vem kdo koga gleda. Verjetno sva eksotični živali midva. Edina teža pri vsem skupaj je, da eksotične živali s seboj ne nosijo fotoaparata. In tudi za naju se nekako ne spodobi, da bi preveč javno fotkala naokoli. Še posebej ne, ker s sabo nimava orožnega lista za silni Tamronov zoom.

Misliva, da sva našla trgovino in pristopiva. Punci, bos in v ponošeni modri halji, je nerodno, vsaj smeji se tako. Nou-ic-not-šop-ic-e-hopital. Hmmm... bolnišnica iz desk in palmovih vej. In ona ni prodajalka, pove, ona je medicinska sestra. Najvišja zdravstvena osebnost na otoku. Trgovina tudi je na otoku, seveda, nadaljuje, kar naprej naj greva, mimo motela. Ja, motela, ki ga je postavil Francoz Bruno in ima danes celo dva gosta. Bela. Torej nas je belih na otoku celo pet, sem bil že prepričan, da sva edina.

Bruno, prijeten in izobražen Francoz, nekje med šestdesetmi in sedemdesetimi leti starosti živi z ženo, simpatično mlado Melanezijo, in dvema lušnima otrokoma rajsko življenje. Tri ali štiri hišice (opis je v prvem odstavku) oddaja in trenutno ima pri sebi dva Američana. Pred dvema tednoma sta prispela s tovorno ladjo iz Havajev in čez dva ali tri mesece se bosta z njo odpeljala nazaj. Vmesni čas bosta preživela na otoku, kjer ni interneta, ni telefona, ni televizije, ni radia, ni elektrike in ni vode, še Iridium satelitski telefon ne dela. Robinzonski otok! Sem ga že prav ocenil, ko sva priplula: skrivnostni otok, izgubljen v času. Bruno nama razkaže svoje posestvo. Skoraj kot v Ko Olini, vodometi, podesti sredi krošenj dreves za opazovanje sončnih zahodov, celo mehanično delavnico ima in umetni vrt, kjer zelenjavo goji v tekoči vodi z dodatki gnojil, kot sem pred dvajsetimi leti opazoval v Epcotu na Floridi. Da ne bi pozabil, na otoku ni elektrike in ni vode. Električno Bruno pridela iz sonca in vodo ujame z neba ali načrpa iz zemlje. Kot na barki - vodom i energijom racionalno! Večino stvari ima na 12 VDC, skrinjo, hladilnik, vodne črpalke. Kar ne gre na tak način, pa preko inverterja, vključno z orodjem v domači delavnici. Še kompresor za zrak ima (preverjeno, so prišli otroci in ga poprosili, da jim je napihnil nogometno žogo). Neverjetno! In vrt poln kokosovih palm, bananovcev, papaj, citrusov, ... Vsako hišico je poimenoval po nekom, ki mu nekaj pomeni. Eno tudi po kapitanki Nancy Griffith, ki jo v svoji knjigi omenja Mare Cestnik. Očitno je gospa legenda teh krajev. In še nekaj mi je bilo silno všeč pri Brunu. Na vrtu ima prostor s svetiščem, posvečenem zaščitniku hiše, s totemom in darovi. Tabu prostor. Nekaj starega verovanja ali pa vsaj starih ritualov se s tem ohranja, čudovito!

Nekaj zgradb je zidanih, šola, cerkev, mestna hiša. In kar nekaj zgradb imajo, ki jim morava še najti namen. Kot igrišče za mali nogomet velika betonska ploščad s stebri ob strani in štirikapno streho. Vse so bile prazne. Še do spomenika (iz časov angleške oblasti) se sprehodiva in potem na barko. BBQ.

Ravno pojeva, ko se mimo pripeljeta Američana in nama prodata ravno ujeto ribo. Prodata, ja. Za valuto, ki je tukaj v uporabi, kakor so naju danes podučili. Ne, to ni avstralski dolar, kot piše na netu. To je pivo. In kot se avstralski dolar deli dalje na cente se pivo deli na požirke. 12 fložna piksna piva vsebuje 9 požirkov. 16 fložna pa 12. Anglosaške mere, za mednarodni sistem enot tukaj še niso slišali. Za približno dvokilogramsko ribo sva plačala natanko dve 12 fložni piksni Budweiserja. Sicer smo se pa že pri Brunu povohali. Kar hitro smo bili na isti liniji. Eden je namreč čistokrvni potomec Srbskih priseljencev. Kaj je svet majhen, ne? Najprej mu nisem verjel, pa je v dokaz tako sočno zaklel po naši, kot zna res samo čistokrvni Balkanec, da je vsak dvom v trenutku odpadel.

21. maj 2013, torek

Tabuaeran, Kiribati

Že tretji dan je ponoči nekaj malega dežja, podnevi je sončno. Vetra je malo, kar je dobro in slabo. Dobro za vožnjo z najinim mini dingjem in slabo za bivanje na kopnem. Vroče je. Število belih na otoku se je povečalo še za tri. S Palmyre so priluli trije Američani. Tako sva ocenila midva in tako piše na barki, zastave se oholim Amijem ne zdi vredno izobesiti. Upokojeni zobozdravnik s Havajev, čistokrvni Srb, se ne strinja. Tako grdo pa Američani že ne zavijajo, sigurno so Avstralci. Ne pomaga niti, da jim povemo, da nama je punca zaupala, da je doma v Lahajni na Mauiu. Pa se ne bova prekljala...

Brunu nesem dobrih 50 devedejev iz Monitorja. Včeraj so se mu kar oči zasvetile, ko sem mu omenil, da mu lahko dam nekaj filmov za presnet. Pa sem pihnil v temo! Samo, da vtakne disk v pogon, takoj mi je jasno. DVD je narejen za Evropo in nič ne pomaga, če Bruno še tako zatrjuje, da je Francoz, še manj če se dela Francoza. DVD s kodo za Evropo tukaj ne špila in pika. No, pa plan B. Posodim mu še disk z Aleševimi filmi. Eden je celo v Francoščini. Otroški nasmeh na obrazu pove vse, navdušen je. Ampak, problem. Mojih 700 GB mora nekako stlačiti na 2 GB, kolikor ima prostora na svojem disku. Brisanje celotnega repertoarja maj-nejm-is-bond-dejms-bond malo pomaga, pa ne povsem. Vzemi si čas, Bruno, itak nocoj še ne izplujemo, čas imaš. Jutri je še en dan.

Vesna medtem s Smartiji nahrani njegove otroke in z drobnarijami razveseli njegovo ženo. Jaz pa padem v debato z zobozdravnikom in spet izvem nekaj novega o motorju. Amiji, da imajo predpis, da mora bencin vsebovati 10% etanola, pove. In etanol je higroskopičen. Rezultat vsega tega v tropih je voda v bencinu. Posledica pa moje težave. In prav hitro sem zložil, da sem imel težave od takrat, ko sem v Puerto Ricu natočil dober ameriški bencin. In jaz, kreten nevedni, sem na Havajih s ponosom še enkrat kupil tak bencin, ker kaj vem kdaj ga bom spet lahko (tako dobrega). Nasvet je nedvoumen: zlij ga v morje in tukaj kupi bencin - tak brez etanola. Ti tukaj nimajo koruznega lobija v senatu, da bi imeli tako butaste zakone, kot mi, še doda, in tukaj se še lahko kupi dober bencin.

Še malo na sprehod z dingjem na sosednji otok. Sedaj, ko ni vetra in je tudi tok relativno slab. In nato na kurjenje roštilja in pečenje ribe. In razmišljanje. Že nekaj dni se ubadam, kako najbolj elegantno rešiti eno službeno zadevo. Rešeno že imam, ni pa idealno. Drugače bom naredil, to vem. Ne vem pa še kako...

edini spomenik, ki so ga postavili tabeli

hiša v kateri živi Bruno

Bruno poizkuša na svoji borni zemlji vzgojiti čimveč različnih rastlin

Tone v debati z Duškom

plaža na zunanji strani otoka je posuta s ploščatimi kamni, ogromno je tudi koral

ferry

22. maj 2013, sreda

Tabuaeran, Kiribati

Dopoldan ni pustil pomembnejši sledi v najinem življenju. Nekaj delava sama, nekaj delajo mašine, pralna, vodovodna in kruhopekna. Opoldne pa le splezava na obalo. Uradniki imajo pavzo, čas za počitek med naporim delom. Tudi prav. Pa se napotiva malo na sprehod po otoku. Burnice, točno take, kot so nama jih kazali kot eno sedmih svetovnih čudes na Galapagosu, se pasejo v ribniku. Ja, ptiči se pasejo. Po plimi je namreč ostala v kotanji voda polna majhnih rib. Na tisoče, kaj tisoče, deset tisoče jih je. Deset se jih gnete na kvadratnem decimetru. Burnice pa, kot burnice pač to počnejo, v elegantnih krogih ena za drugo krožijo in se spuščajo do vode, pograbiyo ribo in nazaj v čakalni krog. Morda jih je pet ali šest in vsaka pride na vrsto za nov obrok kosila večkrat na minuto. Impresivno! Ribe pa plavajo in se gužvajo, borijo se za svoj prostor v vodi. Sploh ne opazijo, da jih je vsako sekundo manj v jati. Pa ni panike, toliko jih je, da bodo burnice lahko še dolgo krožile in se v miru prehranjevale. Burnice z rdečim in belim vratom, da ne bi bilo pomote.

Hodiva skozi nepregledne nasade kokosovih palm in lesenih, s palminimi listi kritih hiš na kolih, posejanimi vmes. Vesna se malo pofočka z otročki, jim podari bonbonček in greva dalje. Mimo šole. Kar v tisti zgradbi (ki ji sedaj veva namen, meeting place, namreč) z betonskim tlakom in štrikrako streho je. Učiteljica pomaha in pristopiva. Malo klepetamo, medtem ko otroci nekaj pišejo, nekateri so tudi že končali z delom. Ko pa Vesna potegne ven bonbončke, so končali vsi. Ampak! Red mora biti, tako to ne gre. Ne midva, učiteljica od njih zahteva, da najprej pokažejo kaj znajo, preden se bodo lahko sladkali. Vesna predlaga pesmico. In fotografiranje. Prav z navdušenjem izvedejo obe zadani jim nalogi. Neverjetno so pristrčni in pristni. Samo da ni treba delati domače naloge, bi hudomušno najraje dodal jaz, pa sem raje tiho. Kako nepokvarjeni so še ti otroci. Njihovo otroštvo je brez vse nepotrebne navlake, ki se ji reče plastične elektronske igrace. Igrajo se igre, ki so se jih igrali otroci naše vrste že milijon let. In kot smo se jih igrali mi, ki smo (vsaj z nekoliko domišljije) odraščali na kmetih. Pri Brunu je en plišasti in govoreči medo, pa leži nekje v kotu. Drugih igrac te vrste nisem videl nikjer. Pa jih nihče ne pogreša. Še najmanj otroci. In otrok je na otoku ogromno. Vsi so bos in vsi so razposajeni, polni življenja, življenja v raju. Le da se tega še ne zavedajo. In ko se enkrat bodo, bo na žalost prepozno. Kot je bilo nekoč že prepozno za nas, ki nas je vse pograbil vrtinec brezveznega kopičenja plastičnih industrijskih dobrin. Služenja denarja in trošenja in služenja in trošenja in ... saldo je itak nič. Tako, kot tukaj. Le da se tukaj ne dela brezveznega dela in se raje leži v senci in uživa življenje. Res, dolgo že nisem videl tako veselih, bosih in izredno čistih otrok!

Pa je vsega lepega enkrat konec, posloviva se in greva dalje. Otroci pa za nama. Šole je konec. In naju ustavijo, en spleza na drevo (uf, tole je pa še zame akrobatsko in kar težko gledam - pa je očitno normalno, domačini se za plezalca sploh ne zmenijo) in natrga za naju novo vrsto sadja. Dva sadeža sta dovolj, da nasitita klapo in naju, nekaj kilogramov ima vsak sadež, velikosti večjega kruhovca. Okusno in sladko. Saj so nama tudi povedali, kako se imenuje, pa ... moj spomin že peša... Kakorkoli, spet sem se naučil nekaj novega. In greva dalje, cesti ni videti konca, atol ni tako majhen, kot si jaz vedno predstavljam atole. Slabih 50 milj ima v obsegu in otoki so na širšem delu široki krepko miljo. Če širini dodam še do kolen segajočo plitvo laguno z nasadi alg za Japonsko, pa je to že kar spodobna miljaža.

Uradnik svoje delo opravijo hitro in v vsesplošno veselje. Klirana sva, jutri odrineva. Še po disk in nekaj informacij do Bruna. Informacije so bile zelo koristne, čeprav ne take, kot bi si jih želel. Od Kiritimatija do Francoske Polinezije ni sidrišča, kjer bi se v primeru želje po počitku lahko ustavila. In za po vrhu mi pove, da sem narobe prepričan, koliko je od tu do Kiritimatija, ni 120, temveč 180 milj. Proti toku in proti vetru. Uf, problem imava. Če greva jutri popoldan na pot, ne prispeva do petka opoldne, da narediva clearance v rednem delovnem času. Če greva takoj zjutraj, pa ne moreva po sadje in zelenjavo, ki so nama ga obljubili domačini. To moram še malo premisliti! Sicer pa, vse od tukaj dalje pa do Francoske Polinezije bo proti vetru in proti toku. 1350 milj v ravni črti. Po vodi, se bojim, preko 2000.

Šefica kuhinje nama podari v zameno za čokolado v prahu še nekaj papaj, petletni sine je ročno splezal na palmo in jih natrgal. Ribičev Mika in Freda pa ni na spregled. Slabo vest imata. Samo eno nekaj kilogramsko ribo sta danes zjutraj

ujela in so jo pojedli za kosilo. Pa tako sta se včeraj širokoustila, da prideta nocoj k nama na BBQ. Z velikim red snapperjem pod pazduho. Ribiči...In tako sva za večerjo pojedla najino tuno pripravljeno po lokalnem receptu: zelena papaja v kokosovi omaki s česnom, currijem in ostalimi začimbami - odlična omaka.

Noč je že padla, ko nama sosedge, Amiji, pripeljejo dve veliki vreči moke. Naj jih jutri dava domačinom. Hmmm... Oholost, ni kaj. In z vsako besedo (precej nerazumljivo, izgovorjeno v obupnem dialektu) jo kažejo več. Samo, da odprejo usta, bleknejo neumnost. Mene kar malo zmoti njihova logika, kar malo se čutim užaljenega: barka da nosi ime po Mala warfu na Mauiju, ne? Polinezijska beseda. Ste jo preimenovali na Havajih? Ne, nismo! In Mala pomeni little girl, še dodam. O, zanimivo bi bilo vedeti, kaj pomeni v polinezijsščini, na glas razmišlja dalje punca. Vrt, nasad, ji razložiiva, njej prebivalki Havajev, prebivalki kraja s tem imenom. Kreteni, ko bi vsaj tiho bili. Le zakaj jih nihče na svetu ne mara? Kakorkoli, pametni kot so, bodo izpluli nocoj, sredi noči. Iz atola skozi prehod pri sedmih vozlih toka. Saj prehod v atol res ni kompliciran, to drži. Ampak, nimajo ga na karti in popolnoma neoznačen je na terenu. Le upajo lahko, da jim v kritičnem trenutku oblak ne zakrije lune...

moške burnice v lovu na ženske - to se odraža po rdečem balonu, ki se jim naredi pri grlu ... napihneni pubertetniki :)

razposajena otročka veselo pozdravljata

kar nekaj otrok ima tudi kolesa

hiše ob poti

nekateri so se zdramili, ko sva šla mimo

učiteljica je zelo stroga do svojih prvošolčkov

...med pavzo malo poziranja

...pa še ena pred odhodom

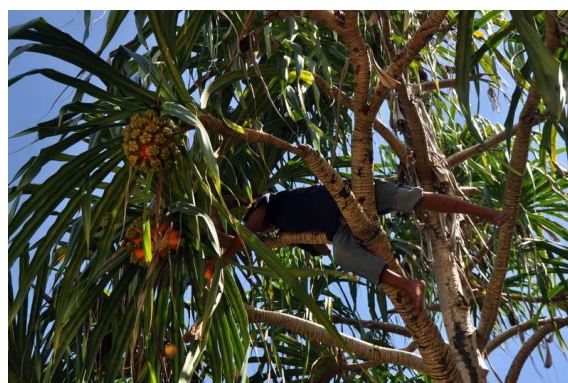
laguna z gojiščem alg

na palminih listih potem sušijo te alge

te so pa čisto na sveže naložene

fantič rabuta palmo z oranžnozelenim sadežem; v bistvu sok iz njega prežvečiš, ostalo izpljuniš, ker je tkivo leseno

23. maj 2013, četrtek

Tabuaeran, Kiribati

Korajžni Amiji so izpluli ob zori, očitno jih je le srečala pamet. Ponoči sta bili dve dobri nevihti, ki naredita še podnevi vidljivost skoraj nič, priletita pa v nekaj minutah. No, midva preveriva vreme in se odločiva, da kljub vsemu čimprej izplujeva in upava, da pristaneva jutri enkrat preko dneva. Še na obalo odpeljeva moko in gremo.

Pa nama ribiča prekrižata načrt (itak se ne da načrtovati na jadnici, to bi menda po vsem tem času že lahko vedel). Pripeljeta ribe, ki sta jih ujela to jutro. Dve, morda dve in pol uri sta lovila in na čoln imata za (to ni ribiška!) dobrih 15 kg rib. Vmes je tudi 7-8 kg red snapper, ki sa ga obljubljala za včeraj. Tokrat le stopita na palubo in popijemo eno dobro Juretovo rakijo. Midva sva jo Frederiku Dušanu Čučkoviću, Fredu po domače, predstavila kot pravo srbsko home made šljivovico. Bil je navdušen. Kaj ne bi bil! Saj, s tega konca sveta in ob tako pokvarjenem okusu, kot jih imajo mojstri Amiji, res ne more zaznati razlike. Še posebej, ker je Juretov šnops odličen.

Po nekaj rundah šljive na tešče je plan popravljen. Izplujeva zvečer. Bova plula pa dve noči in en dan, tudi v redu. Še prej pa bova zakurila roštilj in spekla ribo, ki sta jo ribiča pozabila pri nas. Danes gre torej Vesna še enkrat do otrok, jim nese fotografije, ki jih je naredila včeraj in nekaj moke misli zamenjat za kokos in kruhovec. Za nas odlično, upam tudi da bodo domačini znali uporabiti moko. To je sicer dežela z riževo kulturo in kruha (skoraj) ne poznajo.

Malo brkljam okoli motorja in čisto tako, rutinsko, pogledam še klinasti jermen. A-ja-ja-jaaaah! Razpoka pri razpoki, ne vem, če bi zdržal še deset ur. Zamenjam ga, rezervnega imam še iz Izole. Ob širih popoldne imava na barki kokos in kruhovec. In še nekaj fotografij iz šole in učiteljičinega doma. Vesna se vrne, oddala je moko in printe včerajšnjih fotografij otrok. Vsi so zadovoljni, le učiteljica ne. Samo na eni fotografiji je. Ma, bo že preživela razočaranje... In ob petih imava na roštilju pečeno ribo in kruhovec. In kokosovo omako z limeto za dodatek k ribi. Mljack!

Vse pospraviva in se pripraviva za pot. Pa ne greva. Danes zvečer ali jutri zjutraj? Manjana.

ribiča sta nama prinesla kosilo, okrat plačilo: šnops xxxkrat

otroci mi še zadnjič zapojejo tri pesmice

potem pa učiteljica naprej uči; danes so imeli na urniki 4 predmete

učiteljičina družina mi je pozirala v njeni hiši kjer so me pogostili s kokosom in mi ga naložili še za domov vključno z breadfruitom... tako, da sem bila še nazaj grede mula (gor grede pa nosila moko in nekaj drobnarij)

na poti srečala ženski, ki sta pletli preprogo - sami sta me vabili, da ju slikam

tukaj sem pa ujela burnico v takem letu...na galapagosu jih nisem videla v mesecu dni toliko kot tu v enem dnevu

pa še ta s profila

šolarki na poti iz šole

24. maj 2013, petek

Tabuaeran, Kiribati - Kiritimati, Kiribati

Še pred zoro naju zbudi petelin iz super-truper telefona. Pa ne greva takoj, nevihta je. Počakava, da neha in potem na morje. Naravnost v še eno, tokrat tako, zaresno. Dobri dve uri pere Malo in njeno posadko po sistemu pressure wash. In šele ob desetih dopoldne sva spet na tisti točki, kjer sva bila že ob sedmih zjutraj. 7 Bf pač pomeni, da Mala lahko samo čaka na boljše čase in vsake toliko za oddih zbeži z vetrom. Če tako zgleda "do 10 vozlov vetra" kot je bilo napovedanih, bova imela danes še pestro.

Popoldne se vreme malo pomiri, hitrost proti cilju pa ni ravno briljantna. Orcamo proti toku. Že vidim, da bomo v prihodnje delali precej manj, kot do sedaj. Če bova pod takimi pogoji naredila dnevno 100 milj proti cilju in pri tem ne razbila barke, bom preklemansko zadovoljen. Nevihte in bonace se izmenjujejo tudi ponoči. Za nekaj ur celo popolnoma zvijem jadra, 5 vozlov točno v kljun mi v ničemer ne pomaga. Z motorjem pri 2000 obratih pluje Mala proti toku in valu z vsega slabimi 4 vozli, torej niti z motorjem ne naredimo 100 na dan pod temi pogoji. In goriva tudi nimam neomejeno.

Kapitana je več ur pral dež in morje, poleg tega, da je moral biti boljši od avtopilota

25. maj 2013, sobota

Tabuaeran, Kiribati - Kiritimati, Kiribati

Po včerajšnjem katastrofalnem dnevu in ne dosti boljši noči se danes naredi čudovit dan, prijetno sončen in ne prevroč. 3 Bf bočnega vetra je idealno, da plujemo blizu končne hitrosti, ne nagibamo preveč in predvsem nas ne rola val. Ok, slab vazel hitrosti nam pobere tok, vendar to je bilo pričakovano.

Ob petih popoldan smo sidrani. Tri ladje smo na sidrišču. Druga najmanjša je desetkrat večja od Male. Sidrišče je popolnoma odprto na zahod, v laguno ne moremo. Celo mi imamo preveč greza. Je pa zato tukaj dolg in visok pomol s pontonom za dingije in zdi se mi, da bo dostop na obalo čisto ok. Pokličem na VHF in - vidi, vidi, celo javijo se. Kliranje bo v ponedeljek. Tudi prav. Za večerjo je riba, ki nama sta jo dala ribiča na Tabuaeranu. Najmanjšo sva si izbrala, pa sva jo imela za krepko dvakrat. Po večerji še nekaj dela (in čisto za hec) preverim wifi. Wifi je. Na tem sidrišču sredi ničesar! Internetna kavarna ga oddaja. To moramo pa jutri takoj preveriti, koliko stane in kako hiter sploh je.

pred nami Kiritimati oz. po angl. Christsmas island

26. maj 2013, nedelja

Kiritimati, Kiribati

Cel dan mine v brkljanju po barki in zvečer še po računalniku. Jasno, nedelja je, gospodov dan. Na net ne moreva, morava si pridobiti geslo. Manjana. Dingija pripravim za jutri. Motor dela in ne dela. Kot sem že navajen. Na koncu ga naštmam tako, da dobro dela na višjih obratih, na štantgasu pa ckne. Ne ljubi se mi več ukvarjat s tem, sit sem Mercuryja in njegovih fint. Pa saj to ni italijanski motor, ap so vseeno jajca, ameriška jajca mejd-in-đpen. Zato sem pa zamenjal olje in filtre v motorju, naoljil mizo še od spodaj, popravil razsvetljavo kompasa in popolnoma razstavil in namazal dva vinča. No, enega in pol, če sem precizen, zadnjega levega so mi mojstri Elanovi fušarji tako zmontirali, da se ga ne da poservisirati v celoti, ne da bi ga celega odšraufal s palube. Ah, ja... samo malo pameti je potrebne in tistih nekaj vijakov postaviti na pravo mesto. Pa je to očitno preveč za gorenjske ladjedelce. Ni kaj, če ga bom moral kdaj čiso razstaviti, bo kar nekaj dela in set bo pela sika.

Proti večeru Vesna zbolí. Kar hudo. Mrzlica jo daje in glava boli. Da je resno, samo za sebe govori dejstvo, da se je odrekla rebrcam z roštilja in jih zamenjala za antibiotike in tablete proti bolečinam. Če bo panika, je to z zdravstvenega vidika še najmanj slab kraj na celi poti od Havajev do Družbenih otokov. Kiritimati je največji atol na svetu in ima celo zdravstveni dom z dvema zdravnikoma in štirimi sestrami. In enkrat tedensko letalsko povezavo s Honolulujem, če je potrebno resnejše zdravljenje. Tako pravi Wikipedia, kako pravi praksa pa upam, da nikoli ne izvem.

27. maj 2013, ponedeljek

Kiritimati, Kiribati

Uradnike je potrebno kar nekajkrat poklicati, da se okoli enajstih le primajajo. In vse jih (srečno) prepeljem na barko, čeprav motor ves čas kašlja. Pa se kliramo in imamo nekaj skrivalnic okoli viz, Slovenija je ali ni v Uniji? No, izide se vse lepo in prav v naše dobro. Moramo pa zato pripraviti en kup fotokopij vsega živega za vsakega pomembneža posebej. In na koncu še Nil List (nikad čuo do sada), kjer z roko napišem (v treh izvodih, jasno), da s seboj ne prevažam slepih potnikov. Čemu to služi?! Če so slepi potniki, potem za njih itak ne vem in niti najmanj mi ni jasno, kam bi se lahko skrili na 36 čeveljski barki. Ampak, brez Nil Liste v treh izvodih pač ni šlo. In brez pijačke in snacka tudi ne.

Vesna je celo proceduro zblefirala kot popolnoma zdrava - niti najmanj ji ni pasalo, da jo zbrcajo v kakšno karanteno. No, ko je bila klirenja končana, je s skoraj 39 stopinjami vročine omagala in počivala cel dan. Tokrat sem bi jaz zastopnik Male na obali. Prehobil sem veliko in to pod tropskim soncem. Take smole z avtobusi, kot danes, ne pomnim. Sem pa dobil ali se zmenil za skoraj vse, kar potrebujemo. Kar se nikakor ni dalo narediti na Havajih (kupiti plin), naj bi tukaj šlo. In

za jerry cane sem se tudi dogovoril (res je čas, da si kakšno kanto kupim, le ne vem, kam jo bom dal). So pa cene na otoku primerno visoke njegovi odročnosti. Le internet je poceni, dolar na uro. In dela v redu in dela na barki. Ok, brzina mu ni vrlina, precej počasnejši je od našega satelitskega, se da pa čisto spodobno delat, ker je veza stabilna. Avstralske dolarje tudi kupim brez kakršnih koli težav, visa electron dela odlično.

Kiritimati, alias Christmas Island, je največji atol na svetu in kot tak že mora biti svetovljanski. Ima London in ima Paris, dve največji evropski prestolnici. In kot se za bivšo angleško kolonijo spodobi, je London glavno mesto, Paris pa opuščeno mesto, kjer ne živi nihče več. Imajo hardware store in warehouse, kjer prodajajo zastave (ja, končno imamo Kiribaško zastavo pod desnim križem), lepila in baterij pa ne dobim. Zanimivo.

Čisto na koncu vasi, Londona torej, imajo tudi majhno trgovinico, pred katero stoji avtobus in odpelje, ko sem samo še deset korakov proč. Ni panike, saj imam čas, grem pa z naslednjim. In si kupim hladno kokakolo. Punca prodajalka mi takoj pove, da je tam končna postaja avtobusa. In potem klepetamo pol ure in jo le pobaram, kdaj pride naslednji. Oh, včasih pride, včasih ne pride, danes najbrž ne pride več. Fino! Pot pod noge in na drug konec vasi, pardon Londona. In samo, da grem, se za mojim hrbtom mimo pripelje, ve se kaj (to je bil drugi kiks busa za pet sekund). In sonce je visoko, pripeka direktno na mojo butico, kjer se možgani že malo kuhajo. Ampak. V Londonu se mi ni težko znajti in mahnem jo po bližnjici, da bus ujamem na izhodu iz vasi. Vendar, glej si no glej, punca priteče za mano (ko bi se takole lepile name, ko sem bil pubertetnik, ne pa sedaj!), k sestri gre na obisk ko bajagi in malo bi še klepetala. No, pa pojdiva skupaj, deklič. Samo, ne tja, kamor bi šel sam in kjer je bližnjica, malo drugje me vodi. Jasno, ni potrebno omeniti dvakrat, pot je daljša in ko sem za dožino avtomobila od križišča s cesto, kjer vozi bus, se ta pripelje mimo. Tretjič. Pregret (od jeze in od vročine) se napotim proti domu, krepko miljo, prej dve, naprej. In oprezam za busi. Tukaj imajo karibski sistem, pomahaš in šofer ustavi kjer koli pač že si. Tudi ozvočenje teh kombijev je karibsko. Ampak, kot zanalašč sedaj ni nobenega več. Je pa zato ob poti plinarna. Pa stopim preveriti situacijo s plinom. Plin imajo in ko se vse zmenim in odidem in sem skoraj že na cesti, jasno, kaj se pripelje mimo. In tudi odpelje dalje. Brez mene. Četrtrič!

Po petih urah hoje pod žgočim soncem pri 30 stopinjah in v brezvetrju, končno pridem do dingija in takoj oddingiram na Malo. Jasno, spet crkne motor in na koncu še veslam. Ampak, pivo v hladilniku je hladno! Hitro ga moram popiti, zato navalim kot mutav na telefon. Včeraj sva slučajno preverila in ti blesavi Amiji imajo pivo, ki je uporabno le 110 dni. Najino je bilo kupljeno v Costcotu (da je bilo ceneje) in je od 20. februarja. Sedaj pa računaj, Tonček! Do 10. junija moram popiti še nekje med 200 in 300 piksen. Šteka na dan. Roka uporabe ostalih stvari raje nisva preverjala...

Ne glede na vse skupaj, me Vesnina bolezen skrbi. Do zdravnika noče, temperatura ji pa še kar raste. Bomo videli, kako bo jutri, mogoče bo v redu. Če ne bo, potem pa ...

uradnike je treba razvoziti z dingijem na obalo

že od daleč se vidijo plehnate strehe

sprehajalec na plaži

28. maj 2013, torek

Kiritimati, Kiribati

Toplomer danes pri Vesni ne pokaže več temperature. Načeloma je to dobro, vendar je težava v tem, da toplomer pravzaprav sploh nič ne pokaže. Dokler ne popravim baterije. No, tudi z baterijo je situacija podobna. Punca je preko noči čudežno ozdravela. Ali pa so prijeli antibiotiki. Kaj pa vem...

Torej greva naokoli. Zabava z busi se nadaljuje tudi danes. Kažin. Namenjena sva v Banana village, severno od nas. Bus pripelje kmalu, ustaviva ga in pobarava, če gre do tam, kamor želiva in odgovor je strumno Jes-mem. Nekaj časa vse kaže dobro, ljudje vstopajo in izstopajo in lepo se peljemo v pravo smer. Potem se pa na lepem obrne in peljemo se proti jugu, proti Londonu. Ok, Vesna meni, da je to tudi v redu, si bo pa malo London ogledala in se ne pritožujeva. V Londonu se obrnemo in spet smo na poti proti Banani. Sploh fino. Pol ure vožnje je mimo in peljeva se mimo pristanišča, kjer sva vstopila. In po petih minutah se bus - obrne. Čakaj no, to že ni več smešno. Ali gre ta bus v Banano ali ne? Ja, seveda gre. Ok, kdaj pa? O, to pa ne vem, ko bo dovolj potnikov, za dva se nam ne splača vozit. Fino! Grev a ven, cel dan se pa menda res ne bova vozila levo desno da naju potem morda popoldan enkrat le dostavijo tja, kamor želiva. Štopava in hitro nama ustavi - belec. Kam-pa-kam? Center JMB, veste kje je to? Jasno, da ve, vsi na otoku to vedo. To je neke vrste potrošniška svetinja Kiritimatija. Mojster pa kraj še posebej dobro pozna, lastnik je. Pa se kar v avtu pomenimo za rentiča, diesel malo ugodneje, kot včeraj in še kaj.

No, potem pravzaprav nimava kaj več početi v tem super centru JMB (trgovinica, ki je manjša kot so bile pred dvajsetimi leti naše vaške trgovine, svaštarnice). Pivo in sok še spijsva, malo pošpegava po policah in - kam pa sedaj? Na bus in v Banano. Ni treba dvakrat povedat, da je bil bus tisti, iz katerega sva izstopila - če bi naredila še en krog po Londonu, bi bila sedaj na cilju. In se vozimo, pobiramo ljudi po najbolj nemogočih predelih. Še peš bi težko prišel, z avtom ni šans. Z bus-kombijem za našega šoferja ni ovir. Čakava, da ugledava Captain Cook Hotel. Baje je to edini kraj na otoku, kjer imajo kafič. Pa ga ne dočakava in se vozimo že nazaj in smo že pri JMB, ko končno vidiva tablo. Stop please here. Plaćava dva dolarja za vožnjo. Za 50 m in pol ure vožnje. Res sem neprilagojen kreten za vozkanje z busi, res!

Eno pivo ni nobeno, dva še manj, tri je norma... Malo klepetamo, malo se hladiva. V klimatiziranem prostoru na Pacifiku mislim, da sploh še nisva bila. Edina bela sva trenutno tam. Ta teden imajo v hotelu sedem gostov. Iz Avstralije. Sami ribiči. Običajno jih je kakšnih deset, največkrat iz Združenih držav. Vse izveva od simpatične dvajsetletne kelnerice. Na steni je karta sveta in karta otoka. Karta sveta mi ni zanimiva, iz karte otoka se pa naučim, da imajo poleg Londona in Pariza še Poljsko in Kanado in 12 m visok Joe's hill, najvišjo točko otoka. Ampak. Ob treh popoldan kafič zaprejo in midva - na bus.

Jasno, spet na isti bus, kot že dvakrat danes. Podobno kot včeraj tudi danes opazujem okolico. Če je bil Tabuaeran zanimiv in v marsičem lep s svojimi kočami iz palmovih vej, je Kiritimati večinoma (neometano) pozidan ali sestavljen iz valovite pločevine. Tudi nivo čistoče je tukaj nižji (pa imajo vodovod in imajo elektriko), vse skupaj bolj kot ne spominja na Cigan Novi. Smeti in prevsem odpadki v stilu starega kupa železja, ki je bilo nekoč pred petdesetimi leti avto ali pralni stroj se kopičijo po dvoriščih. Pujski se sprehajajo naokoli, nekateri s štrikom na nogi, vidi se da so ušli lastniku. No, takoj ko je konec vasi in se začnejo nasadi kokosovih palm, je narava spet taka, kot je bila pred dobo ljudi. Ljudje so pa prijazni, to je itak stalnica Pacifika.

Pa v London in v šoping. In iz Londona domov. Bus je tokrat drug in je tako nabasan, da še kdo drug ne bi mogel vstopiti, kamoli midva. Z vso robo. Veliko jo imava, dvajset dolarjev sva pustila v trgovinah. Imava pa zato kruh, čips in zeljnato glavo. Prav poceni tukaj ni!

Kadar ne gre z busom, gre na štop, to sedaj že veva. Pravzaprav nama nekdo kar ustavi in povabi, da prisedevala.

Spotoma se zmenimo za rakovice in hobotnico za jutri, pelje naju še k sebi domov in žena nama podari kuhan kruh z ribo. Vabi naju še, da se vsedeვა in kaj popijeვა, pa (vsaj meni) ni do tega, mrak se dela in ne bi se ponoči vozil z dingijem, če ni nuja.

plaže so večinoma peščene, koralna mivka z nešteti koralami

skrmežljava drevesa - na tej slabi zemlji raste bore malo različnih rastlin, dreves

kokosovih rakov je kar veliko; domačini jih lepo pobirajo, skušajo in pojedó

hotel kapitana cooka, vendar tako anemičen, da ni vreden fotke

JMB največji in verjetno edini dealer na otoku za vse stvari; škot je prišel na ta otok že leta 1970 in domov ne bi šel več, ker je tam premraz

zelo zaprt zaliv, v katerem je celo katamaran iz NZ (zapuščen); mi žal v ta zaliv ne pridemo zaradi globine

na palmi tabla na kateri piše, da smo na Marine Street

najstniki na potepu

čisto nove hiše - delujejo tako hladne, brez duše

srednješolke mi pozirajo

asfalt je še iz leta 1957, ko so delali tukaj poizkuse

ribič ujel že 10 ribico

29. maj 2013, sredo

Kiritimati, Kiribati

Z Vesnino boleznijo se danes ne ukvarjava. Vročine ni več, noga je pa zelo grda na pogled, gnojna rana in velik vijoličasti flek okoli. Ampak, noče do zdravnika... Gre pa zato takoj zjutraj po rake in hobotnice. Pa jih ne dobi. Očitno domačini tukaj le niso mož beseda. Nič hudega. Manjana. Jaz grem po plin. Adapter, ki so mi ga priskrbeli v Energetiki v Ljubljani tokrat nastopa v glavni vlogi. Brez tega ne bi šlo. In čisto brez plina sva že. Zato mi lahko mi postavijo pogoje ravno kakršne si zamislijo. Tokratna njihova ideja je, da prodajajo najmanj 40 kg plina v kosu. Plin se ne da deiti na manjše enote, to je menda vsakumur jasno. Jaz jih rabim pa kakih osem. Ampak, tukaj ga vsaj hočejo prodati, za razliko od Havajcev, čeprav bo cena na kilogram petkratna. Mogoče pa še kaj zbarantam z ostankom, kaj pa vem... Popoldan imam v rokah eno jeklenko, dve dobim še jutri. Do konca avgusta sva tako s plinom rešena. Je pa v tej ceni vključen tudi brezplačen site seeing po otoku s plinarnarjem, ko razvaža delavce. In mene.

Čez dan torej več ali manj delava na barki, zvečer pa Vesna v internetno kavarnico, jaz praznim baterije računalniku kar na barki. Tudi v internetnem kafiču ni nič hitreje. Tukaj se komunikacijske hitrosti merijo še v bitih na sekundo. Takole

okoli 9600 bps dosegava v povprečju. In SMTP je blokiran (kar je kar pogosto v internetnih kavarnah) in ko maile potem pošljem preko satelita, je to Puf! in že je preneseno.

Klima se je popravila in zadnje dni ni več tako vroče, kot je bilo na Tabuaeranu in zvečer je v cockitu že potrebno obleči majico. Prižgana luč pa ima za posledico, da okoli barke šumi. Kaj šumi, buči! Cela jata rib, nekaj tisoč, se drenja, kot v ribniku. In to take, (več)porcijske. Samo z roko bi moral seči v vodo in bi imela ribo za na ponev. Pa kaj, ko sva danes že jedla. Ribo. Kakorkoli, to bi ribiči uživali!

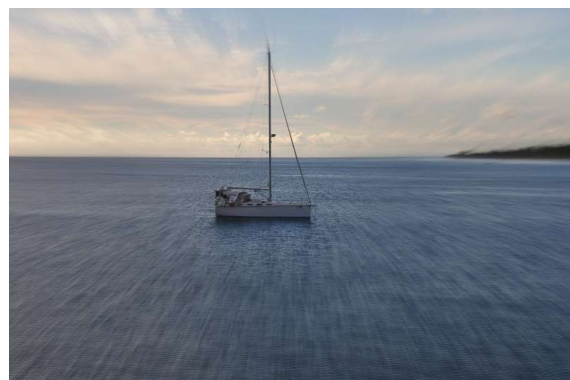
na plaži ostanejo za teboj le tvoje sledi

zelo visoko postavljena omejitev na taki cesti; nisva pa vedela, da so na tem otoku tudi kenguruji ... :)

postrojeni kot v vojski nadzorujejo pomorska plovila

kar 4 velike ladje in le ena sama jadrnica na sidrišču

zvečer pa tak hrup okoli barke ...krožile so tako noro okoli barke, kot, da so na tekmi

če bi hotela bi z roko ujela ribo, pa se mi ni dalo čistiti ali pa mogoče sploh ni dobra za jesti

30. maj 2013, četrtek

Kiritimati, Kiribati

Veliko se danes dogaja. Vsaj, če kaj štejejo prevoženi kilometri. Tale atol je res ogromen. Preko 250 km sva naredila, pa se nisva samo vozila in nisva bila povsod! Asfalt na cestah je starejši od naju, pa je še vedno v povsem dobrem, da ne rečem brezhibnem stanju. Prometa ni ali skoraj ni. Ok, rakovice ne štejejo. Teh je toliko, da ni šans da kakšne ne povožiš, pa naj se še tako trudiš in naj rakovice bežijo kolikor morejo.

Torej, zgodaj sva vstala in se napotila tja, kjer imajo rentiča in kamor avtobus ne vozi. Nekaj busov sva ustavila in še preden sva povedala kam sva namenjena, so nama že hiteli razlagati nou-đejembi-no-banana. Cel otok naju že pozna. En kilometer prehodiva, še sedemnaest nama jih ostane, ko štop le obrodi sadove. Pa horuk na kason poltovornjaka. Prav super se je tako vozikati - le kje v (razvitem) svetu bi še imel tako priložnost? Avto dobiva, derikene tudi, natočiva prvo rihto nafte in via Mala. Jaz v pretakanje, Vesna v šopin h avstralcev. Samo za energente bova tukaj zmetala skoraj štiristo evrov! No, bo za nekaj mesecev, a vendar. V plinarni se zmenimo za manjana, na lokalnem petrolu pa avstralskega stotaka zamenjamo za diesel. Za 65 litrov je to veliko, a še vedno malo v primerjavi s cenami po Evropi. Ali Francoski Polineziji.

Končno je na sporedu turizem. Za začetek hribolazenje. Na najvišji vrh atola se povzpneva, Joe's Hill, 4724 palcev nadmorske višine ima. Na vrh se sicer da tudi z avtom, vendar je nama, kot predstavnikoma podalpskega plemena, to daleč pod častjo in zadevo rešiva peš. Razgled, ki se odpre na vrhu, je nadmorski višini primeren, božanski (tudi bogovi na tem atolu ne morejo živeti višje). Pa po asfaltirani cesti naprej. Do rampe. Saj se jo da premakniti, pa nama ni do tega. Za rampo je ptičji rezervat in dostop je reguliran. Uradno je to narodni park, neuradno pa področje, kjer so Angleži sprožili kar nekaj atomskih bomb, med drugim tudi njihovo prvo devterijsko. Najbrž ni brez veze narodni park z reguliranim dostopom...

Raje se odločiva za popotovanje po svetu. Tod vodi makadamska cesta. Najprej v Alžirijo, pa mimo Tahitija na Poljsko in dalje v Pariz. Ok, do Pariza se nama med žbunjem ne vozi deset ali toliko kilometrov. Itak so na koncu samo ruševine, cesta pa zelo sumljiva. Že na Poljsko vodi precej razlupana cesta, tako da celo jaz, ki po dirty roadih rad divjam, vozim od časa do časa počasneje, kot bi hodil. Je pa zanimiva izkušnja. Atol je ogromen, desetine kilometrov se voziva po "celini" mimo nasadov kokosovih palm, ki so prekinjeni z lagunami in savami. In bušem. Med bušjem je treba počasi, da ni avto podrajsan z obeh strani, zato si pa po travnati pokrajini dam duška in števec za volanom se nekajkrat približa številki 100. To je na tistih delih, ko med kolesnicama ne raste trava, ampak je cesta v celi svoji dvometrski širini peščena. No, da se ne hvalim preveč, tokrat nimava terenca ampak čisto eno navadno Toyoto sedan. Avtomatik. S terencem si niti približno ne bi upal tako voziti, terenec se lahko zelo hitro prevrne takoj, ko ni več na brezhibnem asfaltu. Kakorkoli, zelo zanimiv in poučen izlet.

Popoldne spet poje nafta in bencin, na barko spravim še narabutane kokosove orehe in na plaži pobrane školjke velikanke. Trogam ko mula, dingi se skoraj potopi od teže. Vesna medtem surfa in uploada v hotelu, kjer net dela malček hitreje (za trojno ceno). Potem pa na večerjo (ogled kava bara in motela naju ni prepričal - motel je sicer v redu, na jedilniku imajo pa tuno in turkije, danes ne, morda jutri). Torej je izbira jasna: self service ala Mala.

31. maj 2013, petek

Kiritimati, Kiribati

Spet poje avto. Najprej poravnati pristaniške pristojbine, potem po plin in na immigration in customs. In pošto. Na koncu še proti Banani vrniti avto. Vse teče, kot po maslu, plinarnar nama celo obljubi še eno njihovo steklenico in fitege, fri-of-čard-for-ju. No, da vidimo, če jih popoldne res pripelje na pomol, kot se zmenimo.

Ostanek dopoldneva potem mine v hotelu na netu. In pivu. Ob veliko piva, točneje. Pri Thrane&Thrane me presenetijo z veselo novico, da je do začetka junija potrebno na njihove satelitske sprejemnike naložiti "critical update". Če jih ne, bo telefon crknjot. In predlagajo, da to naredim preko wifija. Bravo! Slabih 30 MB preko satelita bi me koštalo 500 dolarjev! Še dobro, da je obvetilo priletelo v zadnjem trenutku. Še dobro? Pravzaprav ne. V nekaj urah, kar sva tam prečepela vrli (najhitrejši na otoku) internet ni zmogel prenositi 10 MB velike datoteke. Rezultat: sem brez patcha in brez dolarjev za net. In brez dolarjev za pivo. Kako bo zadeva zgledala, ko ne bo več telefona, bomo pa kasneje ugotavljali.

Spet na štop. Cesta med Londonom in Banano je skoraj povsem prazna, pa nikoli nisva čakala več kot avto ali dva, da naju je kdo pobral. Tudi tokrat. Gospod se spravlja h gradnji hotela. Enega redkih privatnih. Največji (z našim nesrečnim netom) je državni, drugi, pred katerim vsak dan zjutraj dvignejo in zvečer spustijo državno zastavo, je pa ... ne ni vojaški, cerkveni je. Nasplah je cerkev tukaj precej poslovna. Vse šole so njihove in šole, tudi osnovna, so plačljive. Tudi tržnice so pod okriljem cerkve in tudi tu se obrača precej denarja. In ker je na otoku več variacij na cerkveno temo (rimokatoliki, protestanti, anglikanci, ...) je tudi več (konkurenčnih) šol, tržnic, ... hotelov. Sicer pa je cerkev precej lahko spoznati, čeprav nobena ni opicanjena z srebrom in zlatom tako, kot so naše. Prvzaprav še klopi nima v notranjosti in žrtvenik je neverjetno skromen. Torej, cerkev je teoretično možno prepoznati po križu, neprimerno lažje pa po (običajno) ogromnem

napisu "Welcome!" že kar ob cesti. In pripisu, kateri multinacionalni korporaciji (alias Cerkvi) pripada. Nam najbližji hotel je od protestantov, tržnica od adventistov.

Popoldan mojster plinarnar prinese plin. Bravo! Plina imamo sedaj za vsaj pol leta (ob zmerni uporabi oglja in oštarij, seveda). In prinese še papajo in kruhovec za povrhu. Še bolj bravo! In vpraša Vesno, če rabi še kaj. Kruh in jajca. Še ta so takoj na pomolu. Vse dostavljeno, kot se šika. Cena? Zastonj. Nikakor ne morem razumeti te ekonomije. Kje neki nas čaka?